

Datum raadsvergadering 30 mei 2012
Raadscommissie Beheer en Verkeer
Datum raadscommissie 11 april 2012
Publiciteit 14 maart 2012
Bijlagen Diverse

Registratienr. RO 12.2923947
Datum B&W besluit 13 maart 2012
Portefeuillehouder Visscher
Steller P. v.d. Kooi/P. Maaskant
Telefoon 050-3678567
E-mail petra.maaskant@groningen.nl

Onderwerp

Evaluatie hondenbeleid

Concept raadsbesluit

De raad besluit:

- I. kennis te nemen van de evaluatie hondenbeleid;
- II. in te stemmen met de wijzigingen in het hondenbeleid;
- III. de verordening tot wijziging van de Algemene Plaatselijke Verordening Groningen 2009 vast te stellen en in werking te laten treden op 1 juli 2012;
- IV. dit besluit bekend te maken door plaatsing in het elektronische gemeenteblad.

Publiekssamenvatting

Sinds 1 mei 2011 is het aangepaste hondenbeleid van kracht in onze gemeente. Afgelopen najaar is het beleid geëvalueerd. Dit heeft geleid tot een heroverweging van de uitzondering op de opruimplicht en tot de intentie om mogelijkheden te onderzoeken voor plaatsen waar honden onaangelijknd mogen lopen – zolang dat geen overlast oplevert. Op basis van alle reacties op het aangepaste beleid en de enquêtes die gehouden zijn komen we tot de conclusie dat er een omslag plaatsvindt in de gedachte over hondenpoep. Het niet opruimen van hondenpoep is "not done". Ook landelijk zien we deze omslag plaatsvinden. Daarom stellen we de invoering van een algemene opruimplicht voor. Dit betekent dat de uitlaatgebieden verdwijnen en dat ook in uitreengebieden de hondenpoep moet worden opgeruimd. Ook heffen we de uitzondering op de opruimplicht in de goot op. Met deze maatregelen belonen we het goede gedrag van de hondenbezitters die de hondenpoep altijd al opruimen. De definitie van opruimmiddel wordt aangescherpt, zodat duidelijker is wat daaronder moet worden verstaan. Uitreengebieden, waar een uitzondering van het aanlijngedod geldt, blijven bestaan.

We vinden het van belang om het aantal prullenbakken af te stemmen op de behoefte. We gaan uitzoeken waar prullenbakken nodig zijn; niet alleen voor hondenpoep, maar ook voor ander afval. Daarnaast willen we de hondenbezitter tegemoet komen door een beperkt aantal plaatsen/routes aan te wijzen waar honden onaangelijknd mogen meelopen met hun baasje. Hiervoor zetten we in overleg met de Vereniging Hondvriendelijk Groningen een pilot op.

Voorgesteld besluit

De raad besluit:

- I. kennis te nemen van de evaluatie hondenbeleid;
- II. in te stemmen met de wijzigingen in het hondenbeleid;
- III. de verordening tot wijziging van de Algemene Plaatselijke Verordening Groningen 2009 vast te stellen en in werking te laten treden op 1 juli 2012;
- IV. dit besluit bekend te maken door plaatsing in het elektronische gemeentebd.

Inleiding

De overlast door honden(poep) is een weerbarstig probleem, waarbij verschillende - vaak tegenstrijdige - belangen een rol spelen. Op initiatief van de ChristenUnie hebben we geprobeerd een helder beleid op te stellen dat recht doet aan alle belangen.

We hebben gemerkt dat, ondanks dat de regels niet helemaal nieuw waren (een aanlijngedod en opruimplicht bestonden al), dit onderwerp veel reacties oplevert. Dit kwam tot uiting in honderden klachten en meldingen, een demonstratie van hondenbezitters in het Stadspark, de oprichting van de Vereniging Hondvriendelijk Groningen en ruim 170 bezwaren over de aangewezen hondengebieden. Veel mensen beleven plezier aan hun hond(en) en het hebben van een hond kan bijdragen aan een gezonde levensstijl en sociale contacten. Daar tegenover staat dat honden in meer of mindere mate voor overlast zorgen, als zij onaangelijknd zijn of doordat hun uitwerpselen niet door het baasje worden opgeruimd. In een Stadspanelonderzoek (maart 2011) naar de top 40 van overlastsituaties blijkt dat het niet opruimen van hondenpoep en het loslopen van honden in parken, speelplaatsen en zandbakken allebei in de top 5 staan.

Beoogd resultaat

Op basis van de evaluatie van het hondenbeleid (bij dit raadsvoorstel gevoegd) en de (globale lijn van de) adviezen van de algemene bezwaarschriftencommissie over de aanwijzing van de hondengebieden stellen wij u voor enkele wijzigingen in het beleid vast te stellen.

Kader

Op 30 september 2009 heeft u nieuw hondenbeleid vastgesteld. Het doel van het beleid is om een zo goed mogelijke balans te bereiken tussen de belangen van honden en hondenbezitters enerzijds en

die van niet-hondenbezitters, planten en dieren anderzijds. Er is gekozen voor realistische regels: "hond aan de lijn, behalve in speciaal aangewezen gebieden" en "hondenpoep opruimen, behalve op bepaalde locaties".

We hebben concreet drie middelen ingezet om het doel te bereiken:

1. betere communicatie met bewoners over de spelregels;
2. meer uitlaat- en uitreengebieden;
3. meer aandacht voor handhaving.

Na een uitgebreid participatietraject, hebben wij op 12 april 2011 in lijn met het aangepaste beleid hondengebieden aangewezen. Op 23 augustus 2011 - na een korte en versnelde evaluatie - zijn daar nog enkele wijzigingen in aangebracht. Tegen het besluit tot aanwijzen van de hondengebieden was bezwaar mogelijk¹. Uit de globale lijn van de adviezen van de algemene bezwaarschriftencommissie blijkt dat zij de uitzondering op het aanlijngedod (de uitreengebieden) verdedigbaar vindt.

De uitzondering op het opruimgedod vindt de commissie verdedigbaar voor zover dit in combinatie met de uitzondering op het aanlijngedod geldt (dus: uitreengebieden ja, uitlaatgebieden nee).

De commissie merkt op dat de hoorzittingen blijf gaven van een grote behoefte onder hondbezitters aan meer en/of grotere uitreengebieden en aan zogenaamde loslooproutes.

Argumenten/afwegingen

Reacties op het nieuwe hondenbeleid.

Klachten.

In de periode van 1 mei tot 4 juli 2011 hebben wij 301 reacties van 204 Stadfers ontvangen. Het merendeel van de reacties bestond uit klachten, vooral over overlast door hondengebieden, het te kleine aantal hondengebieden, de markering van deze gebieden en de informatievoorziening. Op basis van een versnelde evaluatie hebben we eind augustus 2011 drie extra gebieden aangewezen en een aantal uitlaatstroken opgeheven of aangepast. Na deze periode zijn in totaal nog ongeveer 190 klachten/vragen binnengekomen, vooral met betrekking tot overlast, verzoek ander hondengebied aan te wijzen of een gebied op te heffen, slecht onderhouden en/of onveilige gebieden. De klachten zijn inmiddels voor het grootste deel afgehandeld.

Bezwaren .

In totaal zijn er ruim 170 bezwaren ingediend tegen de aanwijzingsbesluiten van april en augustus 2011. Op 15 december 2011 hebben ongeveer 60 mensen hun bezwaar toegelicht op een hoorzitting van de algemene bezwaarschriftencommissie. Het gaat bij deze procedure om bezwaren tegen de aangewezen gebieden. Tegen onderdelen van het beleid zoals opruimplicht, aanlijnplicht, handhaving, wandelroutes waarbij honden niet aangelijnd hoeven en suggesties voor nieuwe gebieden staat geen bezwaar open. Deze reacties hebben wij wel meegenomen in de evaluatie van het beleid.

Vereniging Hondvriendelijk Groningen (VHG).

De VHG is in 2011 opgericht uit onvrede met het gemeentelijke beleid, heeft een eigen website en heeft inmiddels 400 (gratis) leden. Vanaf de zomer van 2011 hebben wij meerdere keren met de VHG gesproken. We hebben afgesproken de adviezen van de VHG bij de evaluatie te betrekken.

¹ In bijlage 1 van de evaluatie vindt u het proces van totstandkoming van de aanwijzingsbesluiten.

In september 2011 heeft de VHG een notitie geschreven, waarin zij voorstellen doet voor een beter hondenbeleid. Daarbij hanteert de VHG vijf uitgangspunten:

1. er moeten veel meer losloopruidtes (gebieden) en wandelgelegenheid (routes) komen;
2. er dient bij niet-aangelijnde honden alleen gehandhaafd te worden als deze overlast veroorzaken;
3. er geldt een opruimplicht voor alle plekken waar dit tot overlast leidt en deze locaties dienen te worden voorzien van prullenbakken;
4. de gemeente benadert hond en baas op een positieve manier; de gemeente geeft positieve voorlichting over honden(gedrag);
5. de hondenbelasting wordt omgezet in een doelbelasting of afgeschaft.

De VHG pleit voor het principe van *shared space*: het gebruik van de openbare ruimte door meerdere gebruikers voor verschillende doeleinden. Verder geeft de VHG aan dat hondenbezitters de aanslijnplicht als grootste probleem ervaren. Wij hebben onze reactie op vorenstaande uitgangspunten opgenomen bij de betreffende onderwerpen in de evaluatie.

Enquêtes.

Om de mening van Stadgers over het aangepaste hondenbeleid te peilen is in het najaar van 2011 een enquête uitgevoerd via het zogenaamde Stadspanel². Dit rapport hebben wij u op 27 januari jl. toegezonden. Opvallende uitkomsten zijn dat de hondenbezitters het niet eens zijn met de totale groep respondenten als het gaat om de opruim- en aanslijnplicht. De meerderheid van alle respondenten (dus inclusief de hondenbezitters) vindt dat ook in de uitlaat- en uitreengebieden een opruimplicht zou moeten gelden, terwijl de meerderheid van de hondenbezitters vindt van niet. Hetzelfde verschil zien we bij de aanslijnplicht. Toch vindt 29% van de hondenbezitters het goed dat honden altijd aangelijnd moeten zijn, behalve in de uitreengebieden. Veel gehoord argument van hondenbezitters is dat sommige honden zo goed zijn opgevoed dat het niet nodig is om ze aan de lijn te houden.

Daarnaast is een enquête onder wijkorganisaties gehouden³. De meeste wijkorganisaties zijn het eens met het aanslijngebod en zouden de opruimplicht ook in de hondengebieden willen. Ook blijkt uit de enquête dat er ruimte is voor verbetering omdat enkele organisaties aangeven dat zij bijvoorbeeld niet op tijd zijn geïnformeerd of geen inspraak hebben gehad.

Bureau Onderzoek & Statistiek Groningen heeft in februari/maart 2011 het Stadspanel ingezet om de mening van de burgers in de stad te peilen over het relatieve belang dat zij hechten aan handhaving op een top 40 van overlastsituaties. De uitkomsten zijn gebaseerd op de reacties van 3.100 stadspanelleden. Uit de resultaten blijkt dat het niet opruimen van hondenpoep en het loslopen van honden in parken, speelplaatsen en zandbakken allebei in de top 5 van overlastsituaties staan.

Symposium.

Op 19 januari 2012 is het eerste "Nationaal symposium hondenbeleid in Nederland" georganiseerd. 60 gemeenten en deskundigen op het gebied van volksgezondheid en dierenrecht kwamen daar bijeen om ervaringen uit te wisselen over hondenbeleid.

Het thema volksgezondheid dat hierbij aan de orde kwam leidde aan het eind van de dag tot een breed gedragen voorkeur voor een algemene opruimplicht. Niet alleen is hondenpoep gevaarlijk voor honden zelf. Ook mensen kunnen ziek worden van parasieten die via hondenpoep worden overgedragen.

Communicatie.

Op basis van het Stadspanelonderzoek concluderen we dat de communicatie over het aangepaste hondenbeleid effectief is geweest. Uit de enquête onder wijkorganisaties blijkt dat de communicatie tussen gemeente en wijkorganisaties in de meeste gevallen goed is gegaan. Onze inzet is om de

² Bijlage 2 van de evaluatie hondenbeleid

³ Bijlage 3 van de evaluatie hondenbeleid

regels en het beleid voor honden blijvend onder de aandacht te brengen van de Stad. In de jaarlijkse belastingkrant staat een verwijzing naar de website over het hondenbeleid. Hetzelfde geldt voor het jaarlijkse aanslagbiljet van de gemeente Groningen. Bij het Gemeentelijk Informatiecentrum zijn folders beschikbaar van de hondengebieden, vooral voor bezoekers van de Stad.

We betrekken de ideeën van de VHG over positieve benadering en positieve voorlichting hondenbezitter bij onze toekomstige communicatie.

Handhaving.

Uit het Stadspanelonderzoek naar het hondenbeleid blijkt dat bijna eenderde van alle mensen het belangrijk vindt dat er betere handhaving van de regels plaatsvindt. In het handhavingsbeleid openbare ruimte 2012 is hondenbeleid als één van de prioriteiten opgenomen. Het zichtbaar maken van de handhavingsacties is daarom extra van belang. Er gaat een preventieve werking van uit en we maken onze inzet inzichtelijk. We willen de handhaving continueren op de huidige wijze. We nemen de controles mee in regulier werk en bij klachten zullen we extra controleren.

We hebben geconstateerd dat de omschrijving van "opruimmiddel" in de APVG niet duidelijk genoeg is om goed te kunnen handhaven. De huidige omschrijving luidt (artikel 2:54, lid 4): "De eigenaar of houder van een hond is verplicht, indien hij zich met een hond op een openbare plaats bevindt, een hulpmiddel bij zich te hebben dat dient tot het opruimen van hondenuitwerpselen."

We stellen voor deze omschrijving te wijzigen in:

"De eigenaar of houder van een hond is verplicht, indien hij zich met een hond op een openbare plaats bevindt, een daartoe geëigend opruimmiddel bij zich te hebben dat dient tot het opruimen van hondenuitwerpselen. Onder geëigend opruimmiddel wordt verstaan een hondenpoepschep, wegwerpszakje of een plastic (brood)zakje."

Geen ontheffing van aanlijnplicht en/of opruimplicht.

Er zijn in de afgelopen periode relatief veel verzoeken binnengekomen om een ontheffing. Ook in de bezwaarprocedure is meermaals verzocht om een ontheffing – vooral van de aanlijnplicht – vanwege een fysieke beperking van de hondenbezitter, of de hond. We streven naar een heldere regeling. Een ontheffingensysteem maakt de uitvoering van de regeling ingewikkelder. Om die reden geldt er alleen voor officiële hulphonden van gehandicapten een uitzondering op de aanlijnplicht en opruimplicht.

Aanlijngedod.

Zoals gezegd pleit de VHG voor meer uitrenggebieden en loslooproutes. Uitrenggebieden zijn meestal grotere, overzichtelijke grasvelden terwijl loslooproutes relatief smal en lang zijn en zich direct langs paden bevinden. Bij beide hoeft de hond niet aangeliind te zijn. Er is nu een aantal loslooproutes in het Stadspark, het Westpark en rondom de Hoornse plas in het najaar/winter (met uitzondering van de weekenden). Loslooproutes hebben het grote nadeel dat andere gebruikers van de routes eerder onverwacht kunnen worden geconfronteerd met loslopende honden. Bij uitrenggebieden is de kans veel kleiner dat dit gebeurt. Daarom zijn we in principe geen voorstander van extra loslooproutes. Maar we zijn ons ervan bewust dat het voor het welzijn van de hond goed is om veel los te lopen. Omdat uitrenggebieden niet voor alle typen honden volstaan, willen we mogelijkheden onderzoeken om toch nog een aantal loslooproutes te creëren. Daarmee komen we ook tegemoet aan goed gedrag van de hondenbezitter.

We zijn in overleg met de VHG over het opzetten van een pilot in het Noorderplantsoen en op een andere plek in de stad. De bedoeling van deze pilots is het idee van *shared space* verder uit te werken. Dit houdt in dat de openbare ruimte, en dan vooral de groengebieden, door meerdere

gebruikers voor verschillende doeleinden te gebruiken is en waarbij de gebruikers rekening houden met elkaar. Het uitwerken van dit idee vergt een zorgvuldige belangenafweging en zal projectmatig opgezet worden. Het is de bedoeling dat we met de pilots in juli dit jaar starten. De verwachting is dat voor het eind van 2012 de resultaten bekend zijn.

Opruimplicht - ook in de hondengebieden?

Uitgangspunt van het beleid is dat hondenbezitters zelf verantwoordelijk zijn voor het opruimen van de uitwerpselen van hun hond. Om hondenbezitters tegemoet te komen hebben wij in het aangepaste beleid het zogenaamde uitlaatgebied geïntroduceerd. Dit is een klein gebied - vaak een groenstrook - waar het aanlijngedebod wel, maar de opruimplicht niet geldt. De gebieden zijn zo gekozen dat er naar verwachting weinig overlast van het niet opruimen van de hondenpoep zou zijn.

De grotere concentraties van hondenpoep op de hondenvelden zijn echter voor zowel mens als dier ongezonder dan wij in eerste instantie dachten. De ervaring leert ook dat honden niet willen poepen in de uitlaatgebieden. Op basis van onze ervaringen en de reacties op het aangepaste hondenbeleid komen wij tot de conclusie dat er een omslag plaatsvindt in de gedachte over hondenpoep. Het wordt steeds vanzelfsprekender om de hondenpoep juist wel op te ruimen. Niet opruimen is "not done". Ook landelijk zien we deze omslag plaatsvinden. Daarbij is volksgezondheid een belangrijk aspect om rekening mee te houden.

Zoals gezegd is er een ontwikkeling gaande die leidt tot het invoeren van een algemene opruimplicht. Dit in vergelijking met de ons omringende landen. We vinden dat het goede gedrag van de hondenbezitter die de hondenpoep al opruimt, beloond moet worden.

Gezien vorenstaande stellen we voor om een algemene opruimplicht te introduceren en daarop de APVG aan te passen⁴. Dit betekent:

- a. schrappen van de uitzondering om hondenpoep in de goot te mogen laten liggen uit artikel 2:54, lid 1 APVG 2009;
- b. het college de bevoegdheid ontnemen om gebieden aan te wijzen waar de opruimplicht niet geldt (schrappen lid 2 van artikel 2:54 APVG 2009).

Lid 1 van het artikel gaat luiden:

"1. De eigenaar of houder van een hond is verplicht ervoor te zorgen dat die hond zich niet van uitwerpselen ontdoet op een openbare plaats."

Nb. In het artikel staat ook - kort gezegd - dat als de hondenpoep onmiddellijk wordt verwijderd, het gebod niet geldt.

We vinden het van belang om het aantal prullenbakken af te stemmen op de behoefte. We gaan uitzoeken waar prullenbakken nodig zijn; niet alleen voor hondenpoep, maar ook voor ander afval. In 2012 zullen we onderzoeken in hoeverre het mogelijk is om via de Stadspas de hondenbezitters tegemoet te komen. Bijvoorbeeld korting op een gedragscursus of bij een dierenspecialzaak op opruimzakjes.

Maatschappelijk draagvlak/participatie

De aanwijzing van de hondengebieden is tot stand gekomen na een uitgebreid participatietraject. In het vervolgt raject gaan wij verder in overleg met de VHG over de pilot *shared space* in het Noorderplantsoen en een ander gebied en de communicatie over het hondenbeleid. Wij hebben de Parkcommissie op de hoogte gebracht van de pilot in het Noorderplantsoen en zullen de commissie betrekken bij de uitvoering.

⁴ Aan het eind van dit raadsvoorstel hebben we een ontwerp opgenomen van de verordening tot wijziging van de APVG 2009

Financiële consequenties

Een keuze voor een algemene opruimplicht betekent - zoals gezegd - dat er in de toekomst geen uitlaatgebieden meer zijn en dat hondenpoep in de uitreengebieden en in de goot moet worden opgeruimd. We vinden het belangrijk dat de voorzieningen voor het opruimen van de hondenpoep zijn afgestemd op de behoefte (en mate van overlast). Zoals hiervoor beschreven gaan we hier onderzoek naar doen. In afwachting van de uitkomsten van het onderzoek kunnen wij op dit moment geen indicatie geven van mogelijke kosten.

De eventuele extra kosten hiervoor worden opgevangen binnen het huidige beheerbudget.

Vervolg

Onlangs hebben wij u geïnformeerd over de planning en verzocht om op dit moment in te stemmen met het conceptraadsvoorstel dat nu voorligt.

Wij zullen op basis van de uitkomst van de discussie onze beslissing op de bezwaren nemen, zodat deze in overeenstemming is met het toekomstige beleid. Hiermee scheppen we voor alle betrokkenen direct duidelijkheid.

Voor de raadsvergadering van 30 mei 2012 ontvangt u (rechtstreeks) het voorstel voor het definitieve beleid en een wijziging van de APVG 2009. In juni communiceren we vervolgens de (mogelijke wijziging van de) regels, die per 1 juli 2012 inwerking kunnen treden.

NB. De bevoegdheid voor het aanwijzen van gebieden waar het aanlijngebod niet geldt blijft bestaan. Mochten er in de toekomst wijzigingen nodig en mogelijk zijn, dan kunnen wij nieuwe/gewijzigde gebieden aanwijzen.

- ontwerp-

DE RAAD VAN DE GEMEENTE GRONINGEN;

Gezien het voorstel van burgemeester en wethouders van Groningen van
GR ;

Gelet op artikel 149 Gemeentewet

HEEFT BESLOTEN:

vast te stellen de verordening tot wijziging van artikel 2:54 van de Algemene Plaatselijke Verordening Groningen 2009 (APVG 2009).

Artikel I Wijziging verordening.

Artikel 2:54 Algemene Plaatselijke Verordening Groningen 2009 luidt na wijziging:

Afdeling 11 Maatregelen tegen overlast en baldadigheid

Artikel 2:54 Verontreiniging door honden.

1. De eigenaar of houder van een hond is verplicht ervoor te zorgen dat die hond zich niet van uitwerpselen ontdoet op een openbare plaats.
2. De strafbaarheid wegens overtreding van het in het eerste lid gestelde gebod wordt opgeheven indien de eigenaar of houder van de hond er zorg voor draagt dat de uitwerpselen onmiddellijk worden verwijderd.
3. De eigenaar of houder van een hond is verplicht, indien hij zich met een hond op een openbare plaats bevindt, een daartoe geëigend hulpmiddel bij zich te hebben dat dient tot het opruimen van hondenuitwerpselen. Onder geëigend opruimmiddel wordt verstaan: een hondenpoepschep, wegwerpzakje of een plastic (brood)zakje.
4. De geboden genoemd in het eerste en vierde lid gelden niet voor zover de eigenaar of houder van een hond zich vanwege zijn handicap door een geleidehond laat begeleiden.

Artikel II Inwerkingtreding.

Dit besluit treedt in werking op 1 juli 2012.

Gedaan te Groningen in de openbare raadsvergadering van

De griffier,

De voorzitter,

drs. A.G.M. (Toon) Dashorst.

dr. J.P. (Peter) Rehwinkel.

I. Vooraf

Voor u ligt de evaluatie van het hondenbeleid, dat op 30 september 2009 door de gemeenteraad is vastgesteld. Het doel van het beleid is om een zo goed mogelijke balans te bereiken tussen de belangen van honden en hondenbezitters enerzijds en die van niet-hondenbezitters, planten en dieren anderzijds. Er is gekozen voor realistische regels: ‘hond aan de lijn, behalve in speciaal aangewezen gebieden’ en ‘hondenpoep opruimen, behalve op bepaalde locaties’.

We hebben concreet drie middelen ingezet om het doel te bereiken:

1. betere communicatie met bewoners over de spelregels;
2. meer uitlaat- en uitreengebieden;
3. meer aandacht voor handhaving.

Na een uitgebreid participatietraject, hebben wij op 12 april 2011 in lijn met het nieuwe beleid hondengebieden aangewezen. Op 23 augustus 2011 – na een korte en versnelde evaluatie – zijn daar nog enkele wijzigingen in aangebracht. Tegen het besluit tot aanwijzen van de hondengebieden was bezwaar mogelijk. In bijlage 1 is het proces van totstandkoming van de aanwijzingsbesluiten beschreven.

In deze evaluatie kijken we terug op de ervaringen met en de effecten van het nieuwe hondenbeleid.

We maken daarbij gebruik van:

- de resultaten van de enquête “Stadters over het nieuwe hondenbeleid 2011”, hierna: het Stadspanelonderzoek (bijlage 2);
- de enquête onder wijkorganisaties (bijlage 3);
- de adviezen van de Vereniging Hondvriendelijk Groningen (bijlage 4);
- onze eigen ervaringen, waaronder BORGschouw, monitoring hondenpoep en handhaving (bijlage 5);
- de opmerkingen over het beleid die bij de bezwaarprocedure naar voren kwamen (men kon alleen bezwaar maken tegen de aanwijzing van de hondengebieden) (bijlage 6);
- landelijke ontwikkelingen en de uitkomsten van het nationaal symposium over hondenbeleid, waar het aspect van volksgezondheid een belangrijke rol speelde.

II. Conclusie

De communicatie over het nieuwe hondenbeleid is effectief geweest. Het aantal hondengebieden is uitgebreid. Er is speciale aandacht gegeven aan de handhaving. De scores van de BORGschouw en speciale monitoring hondenpoep zijn goed, maar er is nog geen indicatie dat de overlast minder is geworden. Bijna driekwart van de respondenten van het Stadspanelonderzoek vindt het nodig of nuttig dat er speciale uitlaat- en uitreengebieden zijn ingesteld. Veel hondenbezitters, inclusief de VHG, vinden dat er niet genoeg uitreengebieden zijn, dat ze niet groot genoeg zijn en dat honden ook buiten deze gebieden meer onaangelijknd moeten kunnen lopen (‘loslooproutes’).

Uit reacties op het nieuwe beleid blijkt dat uitlaatgebieden stankoverlast en vieze voeten kunnen opleveren. Verder geven hondenbezitters aan dat de hond hier niet wil poepen. Een meerderheid van de respondenten van het Stadspanelonderzoek (inclusief hondenbezitters) vindt dat ook in de uitlaat- en uitreengebieden een opruimplicht zou moeten gelden, terwijl de meerderheid van de hondenbezitters juist vindt van niet. Hetzelfde verschil zien we bij de aanlijnplicht. Toch vindt ook 29% van de hondenbezitters het goed dat honden altijd aangelijknd moeten zijn, behalve in de uitreengebieden. De ervaringen met de handhaving leiden tot een voorstel om de definitie van opruimmiddel aan te scherpen.

Alle respondenten uit het Stadspanelonderzoek vinden dat ingezet moet worden op: betere handhaving van de regels, meer prullenbakken en ook in de hondengebieden opruimplicht. De hondenbezitters willen vooral meer prullenbakken en meer uitlaat- en uitreengebieden.

Bovenstaande leidt ertoe de algemene opruimplicht te heroverwegen en mogelijkheden te bekijken voor plaatsen waar honden onaangelijknd mogen – zolang dat geen overlast oplevert.

III. Inleiding

De overlast door honden(poep) is een weerbarstig probleem, waarbij verschillende – vaak tegenstrijdige – belangen een rol spelen. Het onderwerp laat zich niet makkelijk in beleid vangen. We hebben gemerkt dat, ondanks dat de regels niet helemaal nieuw waren (een aanlijngedod en opruimplicht bestond al), dit onderwerp veel reacties oplevert. Dit kwam tot uiting in honderden klachten en meldingen, een demonstratie van hondenbezitters in het Stadspark, de oprichting van de Vereniging Hondvriendelijk Groningen en de ruim 170 ingediende bezwaren over de aangewezen hondengebieden.

Veel mensen beleven plezier aan hun hond(en) en het hebben van een hond kan bijdragen aan een gezonde levensstijl en sociale contacten. Daar tegenover staat dat honden in meer of mindere mate voor overlast zorgen, als zij onaangelijk zijn of doordat hun uitwerpselen niet door het baasje worden opgeruimd.

Leeswijzer

Hierna gaan we eerst in op de betrokkenheid van Stadgers bij het nieuwe hondenbeleid. Vervolgens komen de ervaringen met de ingezette middelen aan de orde. In hoofdstuk XIII en IX gaan we specifiek in op het aanlijngedod en de opruimplicht. We eindigen met een hoofdstuk over financiën.

IV. Betrokkenheid Stadgers

Het nieuwe hondenbeleid heeft veel reacties opgeleverd in verschillende vormen. Er zijn klachten, meldingen, vragen en suggesties binnengekomen, en er zijn ook bezwaren ingediend tegen het aanwijzen van de hondengebieden. Ook is er naar aanleiding van het nieuwe hondenbeleid een belangenvereniging voor hondenbezitters opgericht.

Bezwaarprocedure

In totaal zijn er ruim 170 bezwaren ingediend tegen de aanwijzingsbesluiten van april en augustus 2011. Op 15 december 2011 hebben ongeveer 60 mensen hun bezwaar toegelicht op een hoorzitting van de algemene bezwaarschriftencommissie. Het gaat bij deze procedure om bezwaren tegen de aangewezen gebieden. Tegen onderdelen van het beleid zoals opruimplicht, aanlijngedod, handhaving, loslooproutes en suggesties voor nieuwe gebieden staat geen bezwaar open. De gemaakte opmerkingen hierover nemen wij mee in deze evaluatie van het beleid. In bijlage 6 hebben we een inventarisatie opgenomen van de opmerkingen uit de bezwaarschriften. De opmerkingen vallen samen met de verschillende onderwerpen die in deze evaluatie aan de orde komen en zijn daarom niet afzonderlijk behandeld.

Vereniging Hondvriendelijk Groningen (VHG)

De VHG is in 2011 opgericht uit onvrede met het gemeentelijke beleid, heeft een eigen website en inmiddels 400 (gratis) leden. In de zomer van 2011 hebben wij met de VHG gesproken. We hebben afgesproken de adviezen van de VHG bij de evaluatie te betrekken.

In september 2011 heeft de VHG een notitie geschreven, waarin zij voorstellen doet voor een beter hondenbeleid. Daarbij hanteert de VHG vijf uitgangspunten:

1. er moeten veel meer losloopruimtes (gebieden) en wandelgelegenheid (routes) komen;
2. er dient bij niet-aangelijke honden alleen gehandhaafd te worden als deze overlast veroorzaken;
3. er geldt een opruimplicht voor alle plekken waar dit tot overlast leidt en deze locaties dienen te worden voorzien van prullenbakken
4. de gemeente benadert hond en baas op een positieve manier; de gemeente geeft positieve voorlichting over honden(gedrag);
5. de hondenbelasting wordt omgezet in een doelbelasting of afgeschaft

De VHG pleit voor het principe van *shared space*: het gebruik van de openbare ruimte door meerdere gebruikers voor verschillende doeleinden. Verder geeft de VHG aan dat hondenbezitters de aanlijnplicht als grootste probleem ervaren.

V. Communicatie over de regels

We hebben tijdens het participatietraject voor het aanwijzen van de hondengebieden uitleg gegeven over de regels door advertenties in de Groninger Gezinsbode. Daarnaast zijn alle hondenbezitters aangeschreven. Na inwerkingtreding van het beleid zijn we gestart met voorlichting over de spelregels van het hondenbeleid. Hondenbezitters hebben een folder met de nieuwe regels thuis gestuurd gekregen. Stadswachten hebben in de wijken aan hondenbezitters de regels uitgelegd en folders en poepzakjes uitgedeeld.

In het Stadspanelonderzoek is de bekendheid van en informatie over het nieuwe hondenbeleid gemeten. Van alle respondenten is ongeveer tweederde bekend met het gemeentelijke hondenbeleid. De opruimplicht is iets beter bekend. Onder hondenbezitters is die opruimplicht goed bekend; slechts een enkeling kent deze plicht niet. Ook verreweg de meeste hondenbezitters zijn bekend met het gemeentelijke hondenbeleid. De meeste respondenten hebben informatie over het gemeentelijke hondenbeleid uit de Gezinsbode of de wijkkrant. Van alle hondenbezitters heeft 82 procent daarnaast een brief en/of folder gekregen. Bijna 70 procent van de respondenten beoordeelt de gemeentelijke informatievoorziening voldoende tot goed. Dit geldt voor zowel hondenbezitters als alle stadjsers. We concluderen hieruit dat de communicatie effectief is geweest.

Onderzoeksbureau Onderzoek en Statistiek Groningen heeft een enquête onder wijkorganisaties afgenomen, met name over de communicatie tussen gemeente en wijkorganisaties. Voor deelname aan deze online enquête zijn 41 wijkorganisaties uitgenodigd. Daarvan hebben 33 organisaties meegedaan (80 procent). Van de organisaties die hebben meegedaan wisten 31 van het bestaan van het nieuwe hondenbeleid. De communicatie tussen gemeente en wijkorganisaties is in de meeste gevallen goed gegaan. Er is ruimte voor verbetering omdat enkele organisaties aangeven dat zij bijvoorbeeld niet op tijd zijn geïnformeerd of geen inspraak hebben gehad.

VI. Meer hondengebieden

In april/augustus 2011 zijn 176 officiële hondengebieden aangewezen. Deze variëren in grootte. Vergeleken met de situatie vóór mei 2011 zijn er veel gebieden bijgekomen. Nieuw zijn de uitlaatgebieden (84 stuks) en er zijn meer uitreengebieden bijgekomen (van 57 naar 92). De VHG pleit voor meer uitreengebieden en wandel/loslooproutes. Zoals eerder aangegeven is er een uitgebreid participatietraject geweest waarbij telkens is gekeken in hoeverre de vraag van hondenbezitters naar meer hondengebieden niet botste met andere belangen zoals verkeersveiligheid, nabijheid scholen, nabijheid bebouwing, recreatiemogelijkheden en flora en fauna. De mogelijkheden voor hondengebieden zijn in onze stad beperkt, wat ons betreft zijn er niet veel meer gebieden beschikbaar dan we nu hebben aangewezen. De verschillende belangen in bepaalde gebieden hebben ertoe geleid dat we op een aantal plekken ook seizoensgebonden uitreengebieden hebben.

Bijna driekwart van de respondenten van het Stadspanelonderzoek vindt het nodig of nuttig dat er speciale uitren- en uitlaatgebieden zijn ingesteld. Tegelijkertijd vindt men dit vervelend vanwege overlast veroorzaakt door poep of overlast door loslopende honden of omdat dit ten koste gaat van recreatieruimte. Uit de enquête onder de wijkorganisaties blijkt een grote mate van tevredenheid over de aangewezen hondengebieden.

Het aanwijzen van gebieden waar de aanlijn- en/of opruimplicht niet geldt, is een tegemoetkoming aan de hondenbezitter. Het aanwijzen van uitreengebieden komt deels tegemoet aan het feit dat het voor het welzijn van honden belangrijk is om veel los te lopen. Dit loslopen staat echter op

gespannen voet met het welzijn van andere dieren én mensen. Het aanwijzen van specifieke gebieden moet ervoor zorgen dat de overlast op andere plaatsen beperkt blijft.

VII. Meer aandacht voor handhaving

Na vaststelling van het beleid zijn de handhavers gestart met voorlichting over de spelregels van het hondenbeleid. Hondenbezitters hebben een folder met de nieuwe regels thuis gestuurd gekregen. Daarna hebben we ingezet op toezicht op overlast door honden. Hiervoor zijn vanaf de inwerkingtreding van het nieuwe beleid, 1 mei 2011, Stadswachten ingezet. De Stadswachten hebben in de wijken aan hondenbezitters de regels uitgelegd en folders en poepzakjes uitgedeeld. Vervolgens is in juni 2011 begonnen met actief verbaliseren. Uit de bestaande handhavingcapaciteit is in totaal 1 fte ingezet. Daarbij is prioriteit gegeven aan gebieden waar de meeste overlast is of klachten/meldingen over zijn.

Er zijn vooral mensen bekeurd die hun hond niet aangeliind hadden waar dat wel verplicht is. Van 1 mei tot en met 31 december 2011 zijn er in totaal 173 boetes uitgedeeld. Bekeuren op het niet opruimen van de uitwerpselen is 3 keer gebeurd. Er is 7 keer geconstateerd dat een hond in een verboden verbied verbleef (speelweide, etc). Het verschil in aantal is te verklaren doordat het loslopen van honden makkelijker te constateren is dan het poepen op plaatsen waar dat niet mag. Er is niet gecontroleerd op het bezit van een opruimmiddel. De definitie is te ruim. Bij de handhavers is het beeld dat een grote meerderheid van de hondenbezitters de poep wel wil opruimen. De definitie van opruimmiddel moet aangescherpt worden, willen we daar ook effectief op kunnen handhaven. Overigens ervaren de handhavers bij controles steeds meer agressie en onbegrip. Een aantal malen is de politie ingezet om een overtreder aan te houden. Dit zal naar verwachting bij het controleren op het bezit van een opruimmiddel ook gebeuren. We vinden dat het normaal moet worden om een opruimmiddel bij je te hebben.

Uit het Stadspanelonderzoek blijkt dat bijna eenderde van alle mensen het belangrijk vindt dat er betere handhaving van de regels plaatsvindt. Er is echter geen capaciteit voor extra handhaving. Het zichtbaar maken van de handhavingsacties is daarom extra van belang. Er gaat een preventieve werking van uit en we maken onze inzet inzichtelijk.

Uit het onderzoek blijkt ook dat van alle respondenten, met of zonder hond, 5 procent ervaring heeft met handhaving (111 personen). Driekwart daarvan heeft negatieve ervaring met handhaving. De negatieve kwalificatie verbaast niet, mensen vinden het doorgaans niet prettig om op de vingers getikt te worden bij ongewenst gedrag.

VIII. Hond aan de lijn, behalve ...

Het aanlijngedod is al jaren van kracht en is vooral bedoeld voor de verkeersveiligheid en de bescherming van mensen en kwetsbare dieren. Daarnaast is de eigenaar van een aangeliinde hond beter in staat om waar te nemen of en waar zijn hond poept, zodat hij deze kan opruimen. Het aanwijzen van uitrenggebieden in de hele stad, samen met een goede communicatie hierover, biedt een betere basis voor de handhaving van het aanlijngedod op andere plaatsen. Ook in het verleden werd al op loslopen gecontroleerd. Bij de handhaving wordt voorrang gegeven aan de locaties waar de bescherming tegen loslopende honden het meest van belang is (veel andere recreanten, kinderen, dieren en verkeer).

Een meerderheid van de respondenten uit het Stadspanelonderzoek vindt dat honden altijd aan de lijn moeten, behalve in uitrenggebieden. Een meerderheid van de hondenbezitters is het hier niet mee eens. Toch vindt 29% van de hondenbezitters het goed dat honden altijd aangeliind moeten zijn, behalve in de uitrenggebieden. Veel gehoord argument van hondenbezitters is dat sommige honden zo goed zijn opgevoed dat het niet nodig is om ze aan de lijn te houden. De meeste wijkorganisaties zijn het eens met het aanlijngedod. Het standpunt van de VHG is dat er "bij niet-aangeliinde honden

alleen gehandhaafd [dient] te worden als deze overlast veroorzaken”. Dit is vanuit handhavingsoogpunt niet realistisch. Ondanks een goede opvoeding blijft de kans aanwezig dat een hond van het ene op het andere moment overlast veroorzaakt.

Zoals gezegd pleit de VHG voor meer uitrengelieden en wandel/loslooproutes. Bij dit laatste gaat het om het principe van *shared space*. Uitgangspunt daarbij is dat een specifiek gebied niet alleen voor honden beschikbaar is, maar dat mensen er samen gebruik van maken. Zodra er bijvoorbeeld kinderen in de buurt zijn, zal een hondenbezitter de hond bij zich houden en zonodig aanlijnen. Er is nu een aantal loslooproutes in het Stadspark, het Westpark en rondom de Hoornse plas in het najaar/winter (met uitzondering van de weekenden). Deze routes, waar de hond niet aangeliend hoeft, hebben het grote nadeel dat andere gebruikers van de routes onverwacht kunnen worden geconfronteerd met loslopende honden.

IX. Algemene opruimplicht, ook in hondengebieden?

Bij de invoering van het beleid achtten wij het niet realistisch om een algemene opruimplicht te introduceren, vooral in het belang van hondenbezitters. Het zoeken naar balans in verschillende belangen is in 2009 de reden geweest om in overleg met bewoners gebieden aan te wijzen waar de opruimplicht niet geldt. De hondengebieden zijn plaatsen waar naar verwachting – mede door participatie – weinig klachten over zouden komen. Met deze gebieden zou de overlast op andere plaatsen af moeten nemen. De opruimplicht is moeilijk handhaafbaar (heterdaad is nodig), daarom hebben we een verplichting tot het bij je hebben van een opruimmiddel in de APVG 2009 opgenomen. Uitgangspunt van het beleid is dat hondenbezitters zelf verantwoordelijk zijn voor het opruimen van de uitwerpselen van hun hond.

Uit het Stadspanelonderzoek blijkt dat 55 procent van de respondenten vindt dat de opruimplicht ook in de hondengebieden moet gelden. Van de hondenbezitters is 77 procent het hier niet mee eens. In het onderzoek is overigens geen onderscheid gemaakt tussen uitren- en uitlaatgebied. Er zijn over het algemeen meer klachten over de uitlaatgebieden, dan over de uitrengelieden. Bij de uitrengelieden is het geluid dat er niet voldoende van zijn, dat ze niet groot genoeg zijn en dat honden meer los moeten kunnen lopen. Klachten over uitlaatgebieden gaan met name over stankoverlast en vieze voeten. Dit wordt ondersteund door de uitkomsten van het Stadspanel onderzoek: overlast in de uitlaatzones en uitrengelieden wordt meer veroorzaakt door hondenpoep dan door de loslopende honden. De meeste wijkorganisaties zouden de opruimplicht ook in de hondengebieden willen.

De VHG pleit voor “een opruimplicht voor hondenpoep op plaatsen waar deze voor overlast zorgt. De gemeente zet bakken neer op plaatsen waar de poep niet op een andere manier kan worden opgeruimd.” Hier geldt echter ook dat deze aanpak niet handhaafbaar is. Het zal in de praktijk leiden tot veel discussie over wat overlast precies is.

Ook op landelijk niveau is er aandacht voor hondenbeleid. Ook daar zien we een omslag in de gedachte over hondenpoep. In januari 2012 werd er een nationaal symposium “Hondenbeleid in Nederland” georganiseerd waar deze omslag merkbaar was. Het thema volksgezondheid dat aan de orde kwam leidde aan het eind van de dag tot een breed gedragen voorkeur voor een algemene opruimplicht. Niet alleen is hondenpoep gevaarlijk voor honden zelf. Ook mensen kunnen ziek worden van parasieten die via hondenpoep worden overgedragen.

Andere gemeenten

Een klein onderzoek naar negen willekeurige andere steden in Nederland (Rotterdam, Den Haag, Gorinchem, Meerssen, Leeuwarden, Assen, Maassluis, Enschede en Haarlem) leert dat in zes van deze steden een algemene opruimplicht geldt. Overigens wel bijna altijd gecombineerd met voorzieningen. Rotterdam heeft net als Groningen velden waar de poep mag blijven liggen, maar

biedt daarbij de service van schoonmaken en onderhouden van de velden. Assen heeft iets vergelijkbaars als Groningen maar biedt ook prullenbakken voor hondenpoep. De gemeente Leeuwarden heeft onlangs gekozen voor een algemene opruimplicht; de uitlaatgebieden (poepstroken) werkten niet. De woonomgeving bleek te vies te worden/blijven. In samenwerking met actiegroep “De gebeten hond” zijn daar veertig grote en kleine losloopegebieden aangewezen en er zijn meer prullenbakken geplaatst.

Prullenbakken

Bij de meeste hondengebieden staan op dit moment geen prullenbakken omdat ze daar in principe ook niet nodig zijn (geen opruimplicht). Hoewel bij het Meldpunt Beheer en Verkeer een beperkt aantal klachten over ontbrekende prullenbakken bij hondengebieden is, volgt uit het Stadspanelonderzoek dat een overgrote meerderheid van de hondenbezitters meer prullenbakken wil. Van alle respondenten vindt eenderde meer prullenbakken één van de drie belangrijkste maatregelen die het hondenbeleid zouden verbeteren.

In de stad staan 1250 prullenbakken. Daarvan staat 6% bij de hondengebieden; de helft bij uitreengebieden en de helft bij uitlaatgebieden.

X. Financiën

Met ingang van 2011 worden de jaarlijkse kosten (ongeveer 80.000 euro) gedekt uit de onderhoudsbegroting. Dit zijn onder meer kosten voor communicatie, 1 fte handhaving en de paaltjes om de hondengebieden aan te duiden.

De VHG pleit voor afschaffen hondenbelasting of invoeren doelbelasting. Afschaffen van hondenbelasting is vanwege de gevolgen voor de financiële positie van de gemeente niet aan de orde. Hetzelfde geldt voor het invoeren van een doelbelasting. Incidenteel zijn er vanwege het nieuwe hondenbeleid weliswaar relatief veel kosten gemaakt. Maar structureel zijn de jaarlijkse kosten aanzienlijk lager dan de huidige omvang van de jaarlijkse inkomsten uit hondenbelasting.

Bijlagen

1. Voorgeschiedenis/totstandkoming besluit
2. Onderzoeksrapport “Stadjers over het nieuwe hondenbeleid” (Stadspanelonderzoek)
3. Enquête bewonersorganisaties
4. Notitie Vereniging Hondvriendelijk Groningen (september 2011)
5. Monitoring verontreiniging hondenpoep
6. Inventarisatie opmerkingen uit bezwaarschriften

Bijlage 1 - Voorgeschiedenis/totstandkoming besluit

Op 30 september 2009 heeft de gemeenteraad van Groningen, op basis van een initiatiefvoorstel van raadsfractie van de ChristenUnie, het nu geldende hondenbeleid vastgesteld. De algemene regels voor honden bestaan uit een aanlijnplicht van honden en/of de opruimplicht van hondenuitwerpselen binnen de bebouwde kom.

Voor 2009 was er overigens al sprake van de aanlijnplicht en waren al hondenuitrengedebieden aangewezen waar men de hondenpoep niet hoefde op te ruimen. Dat is dus niet nieuw.

Ten opzichte van de situatie voor 2009 zijn er meer gebieden aangewezen en is er een nieuw type gebied bijgekomen: de uitlaatzone.

Ter uitvoering van het beleid zijn wij in 2010 een uitgebreid participatietraject gestart om een zorgvuldige afweging te kunnen maken voor de aanwijzing van de verschillende hondengebieden: uitlaatgebieden, waar de hond aangelijnd moet blijven maar waar de uitwerpselen niet opgeruimd hoeven te worden, en uitrengedebieden, waar de hond los mag lopen en waar de uitwerpselen ook niet opgeruimd hoeven te worden.

Een zevental inloopmarkten en publicatie in de Groninger Gezinsbode en op "www.mijnwijk.groningen.nl" heeft in totaal ongeveer 1000 reacties opgeleverd. Op grond hiervan hebben wij de oorspronkelijk voorgestelde gebieden op onderdelen aangepast.

In december 2010 hebben wij alle (geregistreerde) hondenbezitters, alle bewonersorganisaties en alle mensen die op het oorspronkelijke voorstel hebben gereageerd, geïnformeerd over de aanpassingen in de voorgestelde hondengebieden. Op "www.mijnwijk.groningen.nl" kon iedereen de antwoorden op vragen en suggesties ten aanzien van het hondenbeleid raadplegen.

Ook in tweede instantie heeft dit onderwerp veel reacties (600) opgeleverd. Per onderwerp hebben wij gemotiveerd aangegeven of de suggestie/reactie (die soms door meerdere bewoners is gegeven) is overgenomen of afgewezen. Deze gegevens hebben wij ook op internet gezet.

Op 12 april 2011 hebben wij besloten tot de aanwijzing van gebieden waar de opruimplicht en/of aanlijnplicht niet van toepassing is. Deze besluiten zijn op 28 april 2011 gepubliceerd in De Groninger Gezinsbode en ze traden inwerking op 1 mei 2011.

Alle hondenbezitters ontvingen een informatiebrief met een algemene uitleg van het hondenbeleid en een folder met daarin de 'hondenregels' en een plattegrond van de hondengebieden in hun wijk.

In de bekendmakingstekst bij het besluit in de Gezinsbode is per abuis niet gewezen op de mogelijkheid om hiertegen bezwaar te maken. Naderhand is dat alsnog bekendgemaakt, maar van de zes weken wettelijke bezwaartermijn was toen vierehalve week verstreken. In verband hiermee hebben wij besloten tot een versnelde uitvoering van de voorgenomen evaluatie van het hondenbeleid. Op grond van deze versnelde evaluatie hebben wij op 23 augustus 2011 nieuwe aanwijzingsbesluiten voor de hondengebieden genomen. Er zijn 3 extra uitrengedebieden aangewezen en een aantal uitlaatstroken zijn opgeheven of aangepast. Tegen dit besluit stond opnieuw bezwaar open. De nieuwe besluiten zijn vervolgens weer op dezelfde manier gecommuniceerd.

In totaal zijn er ruim 170 bezwaren ingediend tegen de aanwijzingsbesluiten van mei en augustus 2011. Op 15 december 2011 hebben ongeveer 60 mensen hun bezwaar toegelicht op een hoorzitting van de algemene bezwaarschriftencommissie. Het gaat bij deze procedure om bezwaren tegen de aangewezen gebieden. Tegen onderdelen van het beleid zoals opruimplicht, aanlijnplicht, handhaving, loslooproutes en suggesties voor nieuwe gebieden staat geen bezwaar open. Deze nemen wij wel mee in deze evaluatie van het beleid.

Bijlage 2 - Onderzoeksrapport “Stadjers over het nieuwe hondenbeleid” (Stadspanelonderzoek)

Bijlage 3 - Enquête bewonersorganisaties

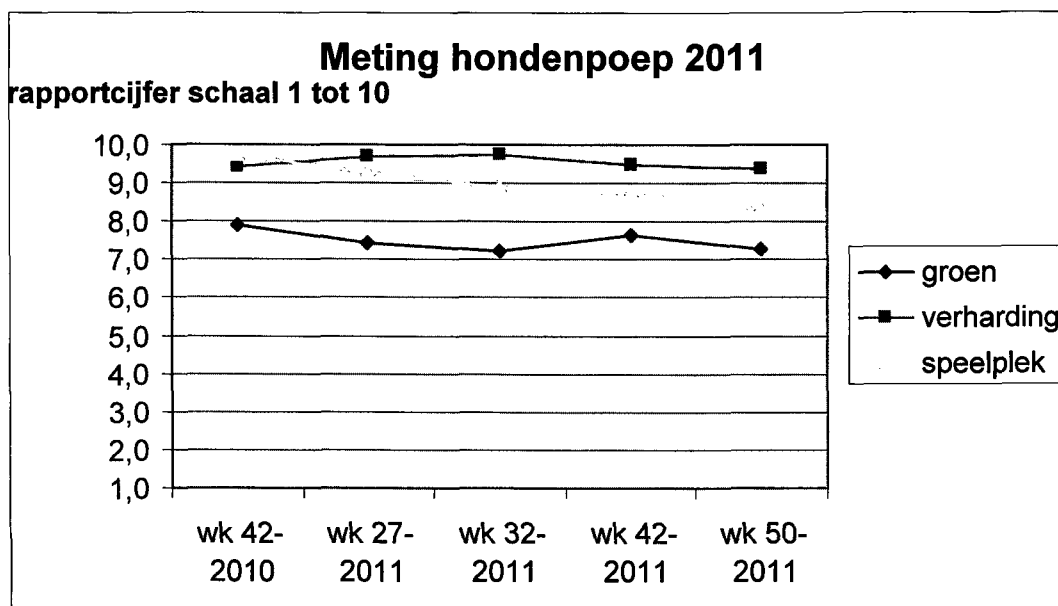
Bijlage 4 – Notitie Vereniging Hondvriendelijk Groningen (september 2011)

Bijlage 5 - Monitoring verontreiniging hondenpoep

In het kader van het nieuwe hondenbeleid wordt er een aantal malen per jaar gemonitord op hondenpoep. Het monitoren wordt ook in de jaarlijkse Borg-rapportage meegenomen.

De gunstige score op het onderwerp hondenpoep (95%) lijkt in strijd te zijn met het feit dat dit één van de grootste ergernissen van burgers is. Hierbij moet worden opgemerkt dat het schouwen veel vanaf de verharding plaatsvindt en hondenpoep op bijvoorbeeld speelveldjes vaak niet zal worden opgemerkt. Bij het ontwikkelen van nieuw hondenbeleid is gebleken dat een objectieve meetmethode nodig is om beter inzicht te krijgen in de overlast van hondenpoep.

In 2010 en 2011 is daarom op vier momenten in het jaar op 75 locaties, waar de opruimplicht geldt, een aanvullende schouw op de aanwezigheid van hondenpoep gedaan. Deze schouw is vergelijkbaar met de kwartaalmeting van de overige schoonfacetten (zie par. 3.4). In onderstaande grafiek is te zien hoe de kwaliteit op dit aspect zich in het afgelopen jaar heeft ontwikkeld. De kwaliteit is daarbij uitgedrukt in een cijfer waarbij een hoog cijfer (bijvoorbeeld een 10 als er geen hondenpoep is aangetroffen en een 8 als dat één keer het geval was) betekent dat er nauwelijks hondenpoep is aangetroffen. De resultaten van deze aanvullende schouw zijn positief: van slechte scores is geen sprake en op verharding worden zelfs nauwelijks uitwerpselen aangetroffen. In groen en op speelplekken weliswaar meer, maar ook daar is de score nog ruimschoots voldoende. De komende jaren moet blijken of bijvoorbeeld de cijfers in groen en op speelplekken als gevolg van het nieuwe hondenbeleid verbeteren. Overigens merken wij op dat het hier gaat om een cijfermatige beoordeling van dit aspect. De ervaren overlast kan een heel ander beeld geven omdat de ergernis bij die ene keer “poep aan je schoen” nou eenmaal groot is.

Bijlage 6 – inventarisatie opmerkingen uit bezwaarschriften

APVG	132
H	88
GS	9
Info	25
AU	78
IU	73
OEB	80
HB	16
CRIM	72
DV	78
GBU	16
COU	16
WA	141
N/H	74
EXOP	20

Meegenomen bij bezwaarprocedure

Totstandkoming van het besluit (GS): (inspraak, procedure etc.)

Informatie(Info): (voorgenomen beleid, informeren hondenbezitters, directe omwonenden uitzonderingsgebieden.

Onevenredige belangen afweging(OEB): Het hondenbeleid (algemeen en specifieke uitzonderingsgebieden) houdt te weinig rekening met hondenbezitters maar wel met 'andere belangen'.

Gebruik uitzonderingsgebieden verder onmogelijk (GBU): Voornamelijk gebieden zonder opruimplicht zijn daardoor ongeschikt voor ander gebruik (parkeren van auto's).

Courantheid van de woning (COU): Invloed van uitzonderingsgebieden op courantheid van de woning.

Meegenomen in evaluatie

APVG: Bezwaren tegen aanlijnplicht, opruimplicht en mogelijkheid tot uitzonderingsgebieden.

Handhaving (H), Boetes (hoogte, waarop gericht), controle.

Aantal uitzonderingsgebieden(AU): Te weinig (meestal) en onwillekeurig gekozen uitrenggebieden en gebieden zonder opruimplicht.

Inrichting van de uitzonderingsgebieden(IU): Kritiek op aangeven waar uitrenggebied begint, eindigt, omheining, borden

Hondenbelasting (HB): Hondenbelasting moet worden afgeschaft of omgezet worden in doelbelasting zoals in andere gemeenten.

Criminalisering (CRIM): Hondenbezitters voelen zich 'overlast veroorzakers, criminelen, ongewenst, anti-hondenbeleid van de gemeente'.

Draagvlak (DV): Voor het hondenbeleid is te weinig draagvlak, niemand is het er mee eens.

Wijziging aanwijzingsgebieden (WA). (veelal oneens, met suggesties voor andere locaties, meenemen naar evaluatie).

Natuur/ hondenwelzijn (N/H): Beleid houdt geen rekening met hondenwelzijn, natuur van de honden, of is wel of geen aantasting van de natuur.

Extra opruim mogelijkheden (EXOP): Veel klachten over een tekort aan opruimbakken, of verwachting dat gemeente poepzakjes e.d. zal faciliteren.

Voorstellen voor een beter hondenbeleid in Groningen

39

Inhoud

Inleiding	3
Uitgangspunten Vereniging Hondenvrienden Groningen	3
Problemen met het huidige beleid	3
Problemen in de dagelijkse praktijk	3
Over één kam	4
Geen draagvlak	5
Implementeren kost tijd	5
Hondenbelasting	5
Goed hondenbeleid	6
Shared Space	6
Voorstel voor de lange termijn	7
Voorstel voor de korte termijn	8
Andere aanpassingen	8
Evaluatie huidige beleid	8
Plan voor meer losloopmogelijkheden in het Noorderplantsoen	9
Schets losloopwandelroute in het Noorderplantsoen	11

Inleiding

Het nieuwe hondenbeleid, dat per 1 mei 2011 is ingegaan, voldoet niet aan de eisen die de Vereniging Hondenvrienden Groningen aan een goed hondenbeleid stelt. Uitgangspunt bij het ontwikkelen van het nieuwe beleid van de gemeente is het voorkomen van overlast door honden. Dit nieuwe hondenbeleid is ten koste gegaan van het welzijn van de hond en de vrijheid van de hondenbezitter. Er is te veel gekeken naar de handhaafbaarheid van het beleid.

De Vereniging Hondenvrienden Groningen wil met dit stuk een plan presenteren waarin zowel tegemoet wordt gekomen aan het welzijn van mensen als dat van honden. Als kader gebruiken we hiervoor het begrip *Shared Space* dat we verderop in het plan verduidelijken.

In dit stuk geven wij eerst onze uitgangspunten. Vervolgens zetten we kort de problemen met het huidige beleid op een rijtje. Daarna geven we onze ideeën voor een goed hondenbeleid op de lange termijn en tenslotte presenteren we een plan hoe op korte termijn in een deel van de stad (het Noorderplantsoen) de situatie voor honden(bezitters) verbeterd kan worden. We sluiten af met een suggestie met betrekking tot de aangekondigde evaluatie van het hondenbeleid.

Uitgangspunten Vereniging Hondenvrienden Groningen voor een beter hondenbeleid

Voor het ontwikkelen van een beter hondenbeleid hanteren wij de volgende uitgangspunten:

1. Er moet veel meer losloopruijnte en wandelgelegenheid komen voor hond en baas;
2. Bazen van niet-aangelijnde honden worden alleen bekeurd als hun hond daadwerkelijke overlast veroorzaakt;
3. Er geldt een opruimplicht voor hondenpoep op alle plekken waar deze voor overlast zorgt; de gemeente zet afvalbakken neer op plaatsen waar de poep niet op een andere manier kan worden opgeruimd.
4. De gemeente benadert hond en baas op een positieve manier; de gemeente geeft positieve voorlichting over honden(gedrag).
5. De hondenbelasting wordt omgezet in een doelbelasting of wordt afgeschaft.

Als algemeen kader hanteren wij het begrip *Shared Space*.

Problemen met het huidige beleid

Bij het huidige hondenbeleid doen zich op verschillende niveaus een aantal problemen voor.

1. **Problemen die hondenbezitters in de dagelijkse praktijk ervaren**
 - a. Het grootste probleem dat hondenbezitters met dit beleid ervaren, is de plicht de hond overal aan te lijnen (behalve op uitreengebieden). Sommige uitreengebieden zijn te klein, te gevaarlijk en vaak te ver weg, met name voor ouderen en anderen die slecht mobiel zijn. Maar bovenal ervaren veel hondenbezitters het als een enorme beroving van hun vrijheid en hun verantwoordelijkheid. Zij hebben hun hond geleerd

- los met hen mee te lopen en willen graag op deze manier een wandeling maken met hun hond. Niet alleen de hond zit aan de lijn, ook de hondenbezitter!
- b. Het nieuwe beleid werkt agressie tussen honden onderling in de hand. Dat komt aan de ene kant doordat honden elkaar nu veel vaker aangeliend ontmoeten en daarbij niet met hun gebruikelijke lichaamstaal op elkaar kunnen reageren. Aan de andere kant komt het doordat op de uitreengebieden veel meer honden dan vroeger op een klein gebied samenkomen. Dat kan territoriumproblemen geven tussen de honden onderling en is voor sommige bazen de reden om de uitreengebieden juist te vermijden.
 - c. Verder hebben hondenbezitters een probleem met de regelgeving voor het opruimen van poep. Het uitgangspunt van het hondenbeleid was dat er een einde moest komen aan de overlast door hondenpoep. Het maken van uitzonderingen door toe te staan dat poep op uitlaat- en uitreengebieden mag blijven liggen, is dan ook niet logisch. Voor de hondenbezitter is het verwarrend en aan de niet-hondenbezitter is het niet uit te leggen. Tevens ervaren hondenbezitters het als een groot probleem dat er onvoldoende afvalbakken zijn om de poep weg te gooien.
 - d. Door dit beleid en de manier waarop het gehandhaafd wordt, voelen veel goedwillende hondenbazen zich overtreders/criminelen, bv wanneer zij hun hond te laat aanlijnen of wanneer zij niet achter hun hond aan de struiken in duiken om de poep op te ruimen.
 - e. Het geven van een bekeuring wordt willekeurig en rigide gehanteerd, terwijl de hond vaak op geen enkele manier overlast veroorzaakt. Zoals het geven van een bekeuring (zonder voorafgaande waarschuwing) aan iemand die een oudere hond even loslaat op een stil plekje waar het eigenlijk niet mag, omdat het uitreengebied te ver weg is. Evenals het geven van een bekeuring aan iemand die 's avonds om 22:30 de hond nog even los (naast zich) laat lopen.

2 Het beleid scheert alle hondenbezitters over één kam, terwijl de overlast wordt veroorzaakt door een klein deel van de honden(bezitters)

Overlast door honden is een reëel probleem. Uit het jaarverslag van Meldpunt Overlast 2010, blijkt dat 172 van de 4051 meldingen gaat over overlast door dieren. Of deze meldingen allemaal honden betreffen en welke soorten van overlast ze betreffen wordt niet duidelijk. Wel wordt voor stadsdeel Noord vermeld: *Het aantal meldingen over dierenoverlast is stabiel. Het gaat meestal om overlast door blaffende buurhonden of hondenpoep op de stoep. Een enkele keer wordt melding gemaakt van loslopende honden, waardoor mensen zich onveilig voelen.*

Dat die overlast door honden (die dus niet zo gigantisch groot lijkt) bestreden moet worden, daar zijn we het helemaal mee eens. Maar, en daar gaat het om: **deze overlast wordt veroorzaakt door een zeer klein deel van de hondenbezitters en hun honden.** Het merendeel van de hondenbezitters is goedwillend, heeft z'n hond goed opgevoed en houdt rekening met andere mensen.

In het huidige hondenbeleid wordt met dit gegeven geen rekening gehouden. In een beter hondenbeleid moeten alleen de mensen waarvan de hond overlast veroorzaakt, aangepakt worden.

3 Er is geen draagvlak voor dit beleid

Wanneer nieuw beleid wordt ingevoerd, heeft dit alleen kans van slagen als er voldoende draagvlak bestaat bij de mensen die het moeten uitvoeren. Mensen moeten het beleid redelijk en begrijpelijk vinden. Dan zijn ze bereid mee te doen. In het nieuwe hondenbeleid wordt er veel van de hondenbezitter gevraagd (hondenpoep opruimen, zakjes bij zich dragen, hond vrijwel overal aan de lijn houden), maar er staat nauwelijks iets tegenover.

Zoals het hondenbeleid nu is en door de manier waarop het gehandhaafd wordt, wekt het bij de hondenbezitter, ook de goedwillende, alleen boosheid en angst op. Mensen houden zich aan de regels omdat ze bang zijn voor een boete en niet omdat ze het beleid redelijk vinden. Zodra de handhaving verslapt, zal men zich niet meer aan die regels houden.

Daarom moet er draagvlak gecreëerd worden. Dit kan door met hondenbezitters te overleggen en hun opmerkingen serieus te nemen. Anderzijds is het nodig hondenbezitters te informeren over problemen die andere gebruikers met hun hond kunnen hebben en hen suggesties aan de hand te doen hier goed mee om te gaan.

4 Het implementeren van nieuw (honden) beleid vraagt tijd

Het implementeren van nieuw beleid kost altijd tijd. In dit geval gaat het zowel om de mentaliteitsverandering dat hondenpoep opgeruimd moet worden, maar ook dat hondenbezitters (meer) rekening moeten houden met andere gebruikers van de publieke ruimte. Dit zijn geen veranderingen die in een paar weken/maanden te realiseren zijn.

Als de gemeente het belangrijk vindt dat hondenpoep opgeruimd wordt en dat hondenbezitters rekening houden met anderen, dan moet mensen de tijd gegund worden om zich deze manier van doen eigen te maken.

Een aanpak met strenge straffen waarbij mensen een boete krijgen omdat ze geen zakje bij zich hebben, draagt daar niet aan bij. Wel een aanpak van stimuleren, voorlichting geven en het belonen van goed gedrag door de hondenbezitter op bepaalde punten (met name de aanlijnplicht) tegemoet te komen.

5 De hondenbezitter betaalt hondenbelasting, maar waarvoor?

Een hondenbezitter betaalt hondenbelasting. Dat de opbrengst hiervan (€677.000 bron: CBS) in de pot algemene middelen terecht komt en niet zichtbaar ten goede komt aan het hondenbeleid, ervaren veel hondenbezitters als onrechtvaardig. Wij pleiten er dan ook voor de opbrengst ten goede te laten komen aan het hondenbeleid of de belasting (op termijn) af te schaffen.

Goed hondenbeleid

Het doel van het hondenbeleid

In het initiatiefvoorstel van de CU (april 2009) wordt als doel van het hondenbeleid vooral het bestrijden van hondenpoep genoemd: "De gemeente Groningen wil het hondenpoepprobleem oplossen".

Wethouder Jannie Visscher formuleerde het doel tijdens het gesprek dat de Vereniging Hondenvrienden op 27 juli 2011 met haar had, wat ruimer: Het concrete doel van het nieuwe hondenbeleid is 'Het plezier in de openbare ruimte optimaliseren'.

Of het hondenpoepprobleem door dit beleid opgelost zal worden, kan (nog) niet gezegd worden. Wel is duidelijk dat het doel zoals Jannie Visscher dat formuleert, voor de meeste hondenbezitters niet bereikt wordt. Het plezier in de openbare ruimte is misschien vergroot voor de 50 klagers (bron: Collegebrief dd 26-8-11). Maar voor de tienduizenden stadjes met hond is het plezier in de openbare ruimte juist fors afgenomen. Dit blijkt o.a. uit de vele bezwaren die de gemeente heeft ontvangen en aan de reacties die de vereniging Hondenvrienden heeft gekregen (zie <http://hondenvriendengroningen.wordpress.com>).

Het doel zoals de wethouder het formuleerde, vinden wij een passend doel om een hondenbeleid op te baseren (geschikter dan alleen "het hondenpoepprobleem oplossen"). Hierbij kan het begrip Shared Space behulpzaam zijn. Daarom geven wij hieronder een uiteenzetting van dat begrip en hoe het in het kader van het hondenbeleid kan functioneren.

Shared Space

Shared Space oftewel gedeeld ruimtegebruik is een begrip uit de verkeerskunde. In de gemeente Haren wordt het bv succesvol in praktijk gebracht. Maar in onze ogen is het ook een concept dat goed toepasbaar als je zinnige dingen wilt zeggen over hoe honden(bazen) in de openbare ruimte kunnen samenleven met andere gebruikers van die ruimte

Shared Space betekent dat een openbare ruimte door meerdere gebruikers voor verschillende doeleinden te gebruiken is. En dat die functies niet per definitie van elkaar gescheiden zijn. Bijvoorbeeld een grasveld is zowel bruikbaar als uitrenged voor honden, maar ook om te voetballen en om te picknicken. Belangrijk hierbij is dat de gebruikers rekening houden met elkaar en elkaar geen last bezorgen. Dus bijvoorbeeld: als een uitrenged voor honden op een mooie zomeravond gebruikt wordt door luiende studenten, dan houd je als hondenbezitter deze keer je hond aan de lijn en loop je om het veld heen. Maar als je je hond uitlaat op een herfstige avond, kun je gerust je hond loslaten op een veld waar 's middags mensen aan het voetballen waren.

Het Shared Space principe zorgt ervoor dat de mensen de regels niet rigide toepassen waardoor er frictie kan ontstaan. Dus niet het recht op gebruik van het hondenveld opeisen op het moment dat daar allemaal mensen liggen te picknicken.

Belangrijk bij Shared Space is dat door middel van sociale interactie tussen de verschillende gebruikers wordt vast gesteld wat op dat moment gewenst gedrag is. Dus als je bv in het

plantsoen loopt met je hond los en je ziet in de verte mensen met een klein kind aankomen, dan roep je je hond bij je en lijn je hem aan. Als je op straat loopt met je hond en je ziet dat een andere hondenbezitter de poep van z'n hond niet opruimt, dan spreek je hem daar op aan. Als iemand bang is voor honden, dan kan hij een hondenbezitter vragen z'n hond aan te lijnen (die dat vervolgens ook doet).

In wijken met een goede sociale structuur is dit eigenlijk al de praktijk. In andere wijken zal eraan gewerkt moeten worden. Goede voorlichting is daarbij van groot belang. Mensen zonder honden hebben vaak geen flauw idee wat het gedrag van honden betekent, terwijl hondenbezitters zich vaak niet kunnen voorstellen wat het betekent om bv werkelijk bang te zijn voor een hond. Door goede voorlichting kan de gemeente zowel hondenbezitters als niet-hondenbezitters uitleg geven van wat wel en niet gewenst gedrag is.

Een voorstel voor goed hondenbeleid op de lange termijn

Hieronder een voorstel, zoals volgens ons een ideaal hondenbeleid eruit zou kunnen zien. We begrijpen dat, gezien de voorgeschiedenis, het niet haalbaar is dit beleid op korte termijn volledig in te voeren, maar we willen het toch schetsen (een nadere uitwerking moet natuurlijk nog plaats vinden):

1. De hondenbezitter is volledig verantwoordelijk en aansprakelijk voor het doen en laten van zijn hond.
2. De Gemeente stelt duidelijke regels:
 - a. De aanlijnplicht (APV) blijft bestaan, maar loslopen wordt (op nader te bepalen plekken, in ieder geval in de groengebieden) gedoogd ;
 - b. Op bepaalde (nader te bepalen) plekken en tijden wordt loslopen niet gedoogd (bv in de binnenstad);
 - c. Er is een volledige opruimplicht voor hondenpoep op straten, voetpaden, trottoirs en grasvelden;
 - d. Bepaalde plekken zijn verboden voor honden.
3. De Gemeente stelt faciliteiten beschikbaar, zodat hondenbezitters de regels kunnen naleven (in ieder geval geschikte afvalbakken).
4. De Gemeente geeft goede voorlichting over het hondenbeleid, zowel naar hondenbezitters als niet hondenbezitters (over de regelgeving, over de mogelijke gevolgen van hondenpoep voor kinderen, maar ook over hondengedrag en over gevoelens die honden bij anderen kunnen oproepen). Dit is heel belangrijk, want slechte kennis van honden(gedrag) is een bron van problemen met honden.
5. De Gemeente richt het opsporings- en bekeuringsbeleid alleen op de hondenbezitters waarvan de hond overlast veroorzaakt (het is nodig de term overlast te vertalen in concreet, waarneembaar gedrag).
De Gemeente schoolt opsporingsambtenaren zodanig dat zij ook voorlichting kunnen geven!

Een voorstel op de korte termijn voor meer losloopruimte en wandelgelegenheid

Ook zonder structurele wijzigingen in het beleid kunnen toch op korte termijn al veranderingen doorgevoerd worden, waardoor er meer mogelijkheden komen om met je hond een wandeling te maken.

Als voorbeeld hebben we gekozen voor het Noorderplantsoen. Hiervoor hebben we op basis van het Shared Space-principe een concreet plan uitgewerkt. In dit plan hebben honden een duidelijke plaats gekregen, waardoor andere gebruikers zoals joggers, studenten, recreanten ook van het plantsoen kunnen genieten. Het uitgewerkte plan (met kaart) treft u aan in de Bijlage: Een plan voor meer losloopruimte in het Noorderplantsoen.

In overleg met de gemeente willen we met onze leden ook dergelijke plannen uitwerken voor andere delen van de stad.

Andere aanpassingen die op korte termijn wenselijk zijn

Naast aanpassingen voor meer losloopruimte en wandelgelegenheid, zijn op korte termijn ook aanpassingen nodig met betrekking tot het opruimen van hondenpoep en het bekeuringenbeleid. Ook is het wenselijk dat de gemeente op korte termijn meer voorlichting gaat geven.

Zie hiervoor de punten 2c, 3, 4 en 5 van 'goed hondenbeleid op de lange termijn'.

Deze punten hebben we nog niet verder uitgewerkt. We wachten eerst de bespreking met de gemeente op 28 september af.

Evaluatie van het huidige beleid

In de Collegebrief van 26-8-2011 is aangekondigd dat deze herfst een algemene evaluatie van het hondenbeleid zal plaatsvinden, die per 1 januari 2012 afgerond zal zijn. Deze eindevaluatie kan vervolgens aanleiding zijn voor aanvullende maatregelen of eventueel voor een (gedeeltelijke) bijstelling van het beleid, aldus de Collegebrief.

Dat het College voornemens is het hondenbeleid grondig te evalueren en bereid is tot een (gedeeltelijke) bijstelling doet ons deugd. Maar wij begrijpen niet goed waarom er met dit tempo gewerkt wordt. De termijn voor het indienen van bezwaarschriften loopt af op 14 oktober 2011. Dan moet de bezwaarschriftencommissie één of meerdere hoorzittingen organiseren, de bezwaarmakers antwoord geven en een advies geven aan het College. Verder moet er met diverse instanties gesproken worden. De datum van 1 januari 2012 lijkt ons onhaalbaar, voor een goede evaluatie is meer tijd nodig!

In de oorspronkelijke planning was sprake van een eindevaluatie op 1 mei 2012. Wij stellen voor tot die oorspronkelijke planning terug te keren (er is dan een jaar ervaring met dit beleid).

Heel belangrijk daarbij: Laat de opsporingsambtenaren tot die tijd alleen boetes geven aan mensen waarvan de hond daadwerkelijk overlast veroorzaakt! Dat kweekt good-will bij de hondenbezitters en de bereidheid om mee te werken.

Een plan voor meer losloopruimte en wandelgelegenheid in het Noorderplantsoen

Inleiding

Het Noorderplantsoen is, na het Stadspark, het grootste groengebied in de binnenstad. Veel hondenbezitters van de binnenstad trekken hierheen met hun hond.

Sinds de invoering van het nieuwe hondenbeleid is een wandeling maken met een niet aangeliijnde hond in het Noorderplantsoen niet meer mogelijk. De honden moeten met z'n allen genoeg nemen met drie uitrenveldjes. Daarbij komt dat één van de uitrengebieden zodanig gesitueerd is dat op een mooie zonnige dag er niet veel meer te rennen valt voor de honden, omdat het veld dan vol ligt met picknickende studenten.

Dat je geen wandeling meer kunt maken is een groot gemis en gaat ten koste van het welzijn van honden in de hele binnenstad.

Omdat zoveel hondenbezitters gebruik maken van het Noorderplantsoen hebben we dit gebied als voorbeeld genomen voor het uitwerken van een beter hondenbeleid.

Op basis van het Shared Space-concept hebben we voor het Noorderplantsoen een beleid ontwikkeld, waarbij ook rekening gehouden wordt met de andere gebruikers van het Noorderplantsoen, zoals wandelaars, joggers, voetballers, spelende kinderen en in toenemende mate picknickende studenten.

Op deze manier biedt het Noorderplantsoen veel meer mogelijkheden voor honden en bazen dan de drie uitrengebieden die het nu kent.

Voorstellen

Om het Noorderplantsoen optimaal te kunnen benutten doen wij de volgende voorstellen:

- **Seizoensgebonden beleid**
In de winterperiode van 1 oktober tot 1 april mogen honden samen met hun baas in het hele Noorderplantsoen niet-aangeliijnd lopen, met uitzondering van het kinderspeelveld en de paden daaromheen en voor het gebied rond de vijver in het midden van het plantsoen. Hondenbezitters letten in deze periode goed op hun hond en houden rekening met andere gebruikers van het plantsoen vanuit de principes van het Shared Space-concept.
- **Uitrengebieden**
De huidige uitrengebieden blijven gehandhaafd.
- **Loslooproute**
Voor de zomerperiode van 1 april tot 1 oktober komt er een loslooproute. Via deze route is het mogelijk om met een loslopende hond van de ene naar de andere kant van het Plantsoen te lopen (zie kaart). Er is ook een zwemplek in de loslooproute

opgenomen. Hondenbezitters letten tijdens het wandelen goed op hun hond en houden rekening met andere gebruikers van het plantsoen.

- **Verboden gebied**

Het gebied rond de vijver in het midden van het plantsoen is nu verboden gebied voor honden. Ons voorstel is dit verbod op te heffen en de aanwezigheid van aangelijnde honden toe te staan. De honden mogen er echter niet zwemmen.

- **Kinderspeelplaats**

De kinderspeelplaats is verboden voor honden. Ook op de paden rondom de kinderspeelplaats moeten honden altijd aan de lijn gehouden worden.

Overwegingen waarom bepaalde paden geschikt/ongeschikt zijn om in een loslooproute te worden opgenomen

Sommige paden zijn geschikter dan anderen om in een loslooproute opgenomen te worden.

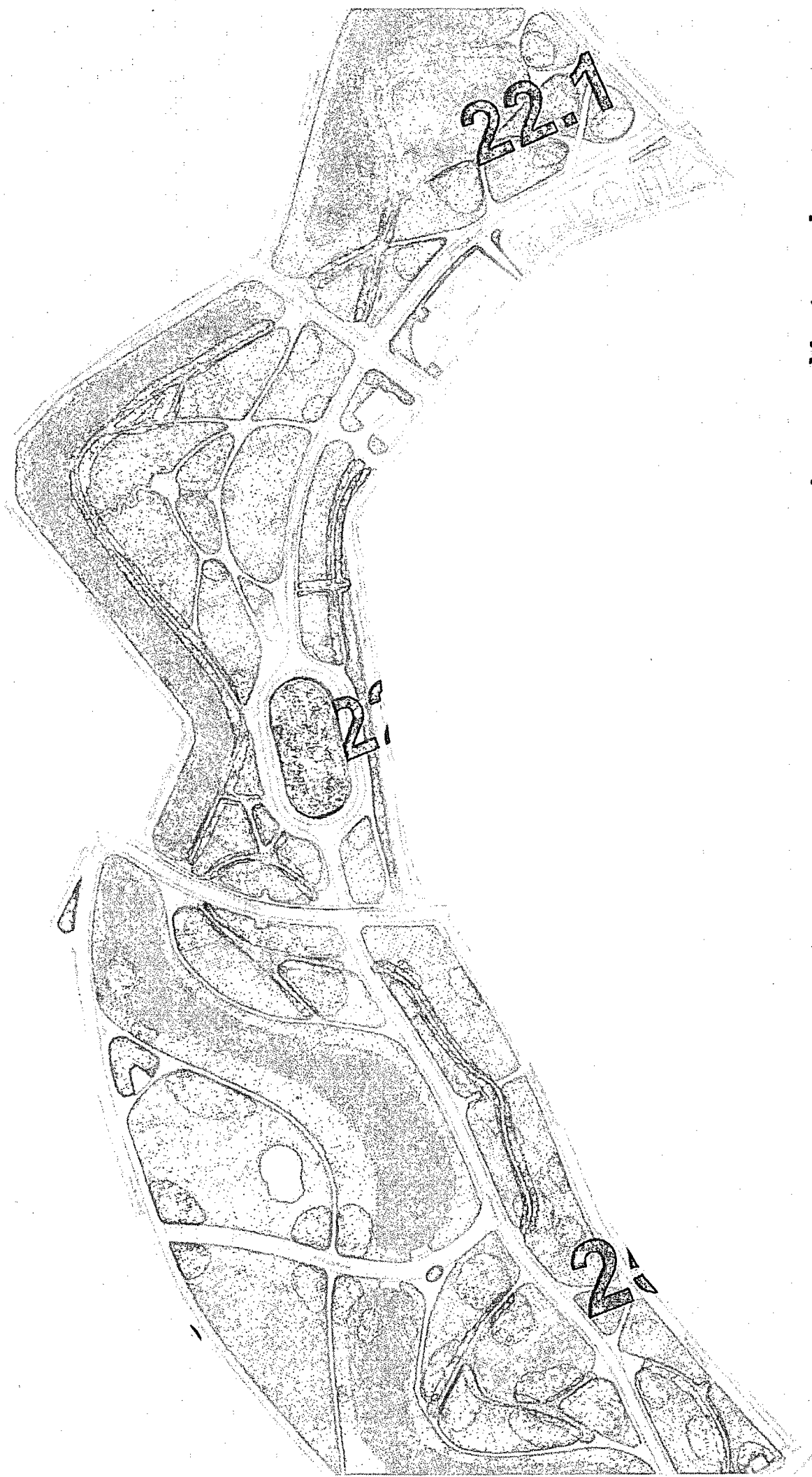
Geschikte paden zijn:

- paden in de schaduw
- paden langs de randen van het plantsoen
- paden door bosjes of over heuvels
- paden die lopen langs een zwemplek (belangrijk!)

Ongeschikte paden zijn:

- paden, die direct naast fietspaden of verkeerswegen liggen
- paden langs of door kinderspeelplaatsen
- paden langs plekken waar regelmatig bepaalde activiteiten plaatsvinden, zoals b.v. tai chi op de berg in het plantsoen

Naast loslooproutes en uitreengebieden moet er in een groengebied altijd genoeg ruimte overblijven, waar mensen vrij kunnen recreëren zonder kans loslopende honden tegen te komen.

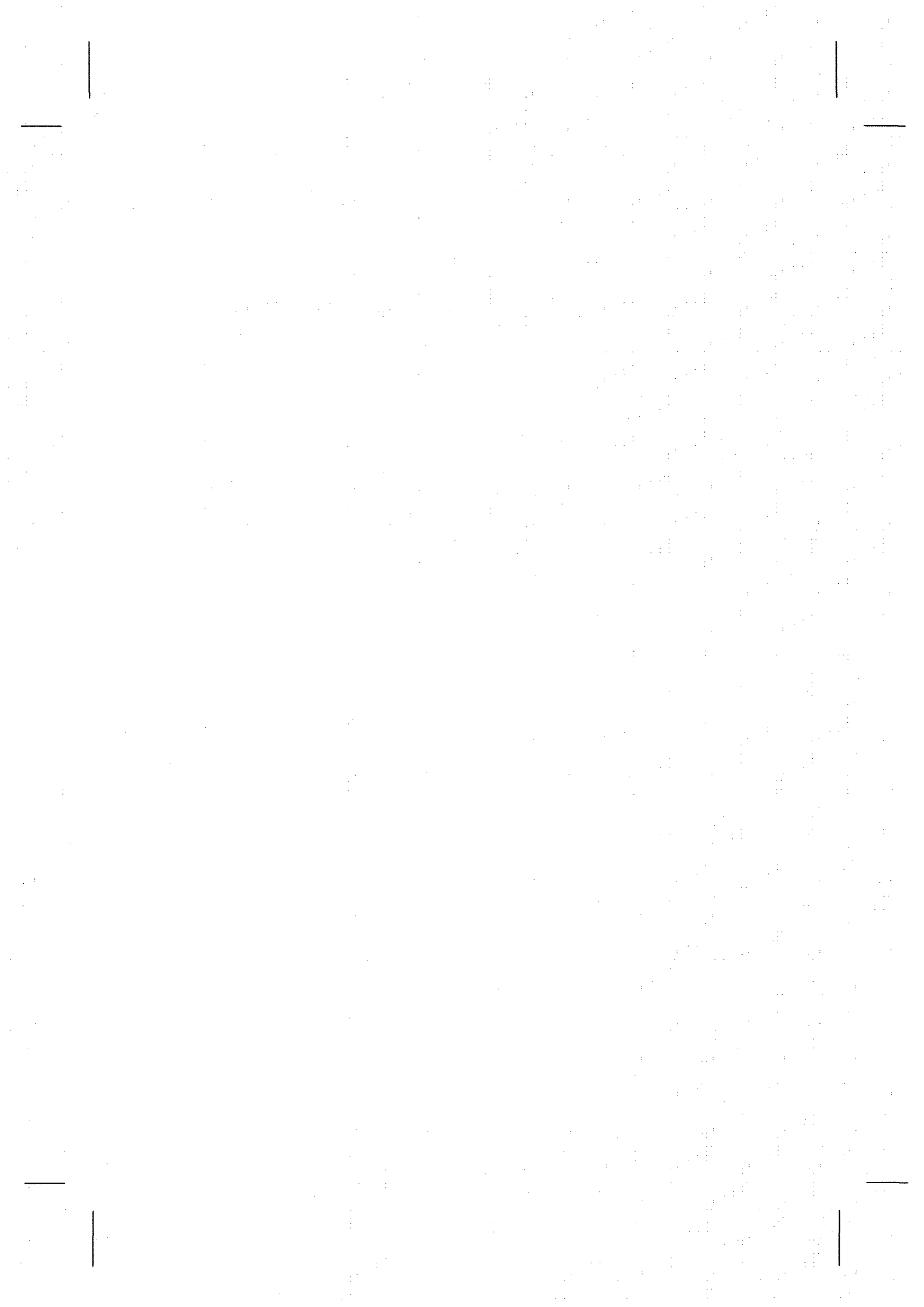
**Voorstel wandelroute Noorderplantsoen voor onder appèl staande,
onaangelijke honden**

Vereniging Hondenvrienden Groningen, september 2011

BASIS VOOR BELEID

**Wijkorganisaties over
het nieuwe hondenbeleid**

Wijkorganisaties over het nieuwe hondenbeleid

**Laura de Jong
Mayan van Teerns**

**Onderzoek en Statistiek Groningen
Februari 2012**

Onderzoek en Statistiek Groningen heeft als kernactiviteiten instrumentontwikkeling voor en uitvoering van beleidsgericht onderzoek, het toegankelijk maken van grote hoeveelheden data uit verschillende bronnen, gegevensanalyse, projectevaluatie en dienstverlening bij overheidsmarketing.

Inhoud

1. Inleiding	5
2. Het nieuwe hondenbeleid	7
3. Inbreng	9
3.1. Voorbereiding van het nieuwe hondenbeleid	9
3.2 Hondengebieden	10
3.3 Opmerkingen	13
4. Conclusie	15

Wijkorganisaties over het nieuwe hondenbeleid

1. Inleiding

In mei 2011 is een nieuw hondenbeleid ingevoerd in de gemeente Groningen. In het kader van de evaluatie van dit nieuwe beleid is er een online enquête geweest onder stadjsers. De gemeente wil echter ook weten wat de wijkorganisaties van het nieuwe hondenbeleid vinden. Hierbij ligt de nadruk vooral op de communicatie tussen gemeente en wijkorganisaties.

Wat vinden de wijkorganisaties van het nieuwe hondenbeleid en de communicatie hierover met de gemeente? We hebben de wijkorganisaties benaderd met een enquête via internet. In totaal 41 wijkorganisaties hebben een uitnodiging ontvangen voor de enquête.

De respons

Er hebben 33 wijkorganisaties meegedaan aan de enquête (80 procent respons). Ook heeft 1 organisatie niet meegedaan aan de enquête maar haar mening schriftelijk toegestuurd. Van de organisaties die de enquête hebben ingevuld wisten 31 van het bestaan van het nieuwe hondenbeleid.

2. Het nieuwe hondenbeleid

Als eerste zijn de wijkorganisaties die bekend zijn met het nieuwe hondenbeleid gevraagd wat zij van het nieuwe hondenbeleid vinden. De resultaten zijn te zien in tabel 2.1.

Tabel 2.1 Wat vindt uw organisatie van dit nieuwe hondenbeleid?

Antwoord	aantal
goed, de situatie is beter dan voor 1 mei 2011	10
slecht, het is nu slechter dan voor 1 mei 2011	1
sommige dingen zijn beter en andere slechter dan voor 1 mei 2011	12
we hebben geen veranderingen bemerkt	6
totaal	29

Uit deze tabel is op te maken dat een ruime meerderheid enige verbeteringen ziet met het nieuwe hondenbeleid. Een deel van de wijkorganisaties (10) vindt dat de situatie beter is. De meeste wijkorganisatie (12) zien enige verbeteringen maar ook dingen die slechter gaan. Er zijn 6 organisaties die geen veranderingen hebben ervaren.

Om de communicatie tussen de gemeente en de wijkorganisaties nader te bekijken hebben we gevraagd wanneer men op de hoogte is gesteld van het nieuwe hondenbeleid. De uitkomsten zijn in tabel 2.2 weergegeven.

Tabel 2.2 In hoeverre is uw organisatie tijdig door de gemeente geïnformeerd over het nieuwe hondenbeleid?

Antwoord	aantal
op tijd (vóór 1 mei 2011)	19
vlak voor 1 mei 2011	2
we zijn niet als wijkorganisatie geïnformeerd door de gemeente	4
weet niet	4
totaal	29

Het merendeel van de wijkorganisaties geeft aan op tijd geïnformeerd te zijn over het nieuwe hondenbeleid. Hoe de organisaties op de hoogte zijn gebracht is te zien in tabel 2.3. Hierbij waren meerdere antwoorden mogelijk.

Tabel 2.3 Hoe heeft uw organisatie kennis genomen van het nieuwe hondenbeleid?

Antwoord	aantal
uit de wijkkrant	4
van de wijkwebsite	0
uit de stadsberichten van de Gezinsbode	10
door een brief van de gemeente	21
van de televisie	2
op een andere manier	10
totaal	29

De meerderheid van de organisaties heeft een brief ontvangen van de gemeente. Daarnaast heeft ongeveer een derde de kennis over het nieuwe beleid uit de stadsberichten van de Gezinsbode en/of op een andere manier verworven.

Over de teksten in de informatie over het nieuwe beleid is men over het algemeen tevreden. Dit is te zien in tabel 2.4.

Tabel 2.4 Mening over teksten informatie nieuwe hondenbeleid

Stelling	mee eens	neutraal	mee oneens	weet niet	totaal
De teksten waren duidelijk	15	8	3	2	28
De teksten waren volledig	14	6	5	1	26
De teksten waren ter zake	13	7	4	2	26

De meeste organisaties vonden de teksten in de informatie duidelijk, volledig en ter zake.

Op de website van de gemeente Groningen zijn plattegronden te vinden met informatie over het nieuwe hondenbeleid. In tabel 2.5 is te zien wat de wijkorganisaties van deze plattegronden vinden.

Tabel 2.5 Mening over plattegronden over het nieuwe hondenbeleid

Stelling	mee eens	neutraal	mee oneens	weet niet	totaal
De plattegronden zijn duidelijk	10	3	9	4	26
De plattegronden zijn volledig	10	3	9	4	26
De plattegronden zijn juist	11	4	6	4	25

Over de plattegronden zijn de meningen verdeeld. Er zijn 10 organisaties die de plattegronden duidelijk en volledig vinden, maar er zijn 9 organisaties die het hier niet mee eens zijn. Met de stelling over de juistheid van de plattegronden zijn 11 organisaties het eens en 6 oneens.

3. Inbreng van wijkorganisaties

In dit hoofdstuk komt de inbreng van de wijkorganisaties bij het bepalen van het nieuwe hondenbeleid aan de orde. We gaan in op de voorbereiding van het nieuwe beleid en de keuze van de hondengebieden. Ten slotte behandelen we de hiaten die de wijkorganisatie nog zien in het hondenbeleid en opmerkingen die ze erover maken.

3.1. Voorbereiding van het nieuwe hondenbeleid

Bij het voorbereiden van het nieuwe hondenbeleid zijn wijkorganisaties min of meer betrokken geweest. In hoeverre zij betrokken zijn geweest is te zien in tabel 3.1. Hierbij waren meerdere antwoorden mogelijk.

Tabel 3.1 In hoeverre is uw organisatie betrokken geweest bij het voorbereiden van het nieuwe hondenbeleid?

Antwoord	aantal
we zijn geïnformeerd door de gemeente	13
de gemeente vroeg ons om advies	10
we hebben ongevraagd advies gegeven	5
we zijn niet betrokken geweest	6
weet niet	1
totaal	27

De meeste organisaties zijn betrokken geweest bij de voorbereiding van het nieuwe hondenbeleid. Slechts 6 organisaties hebben geen inbreng gehad. De organisaties die wel betrokken zijn geweest zijn meestal geïnformeerd of hen is om advies gevraagd. Een klein deel heeft zelf initiatief genomen en ongevraagd advies gegeven.

Was er bij de wijkorganisaties de behoefte om betrokken te zijn bij het voorbereiden van dit nieuwe beleid? De resultaten zijn te zien in tabel 3.2.

Tabel 3.2 In hoeverre vond uw organisatie het gewenst om betrokken te zijn bij het voorbereiden van het nieuwe hondenbeleid?

Antwoord	aantal
dat vonden we nodig	13
dat vonden we wenselijk	9
dat vonden we niet nodig of wenselijk	4
weet niet	1
totaal	27

Een groot deel van de organisaties vond het nodig dat zij werden betrokken bij de voorbereiding van het nieuwe hondenbeleid (13 van de 27). Nog eens 9 organisaties vonden dit wenselijk. Een klein deel vond het niet nodig of wenselijk dat zij betrokken werden (4 organisaties).

Of en wat de organisaties hebben gemerkt van hun inbreng is te zien in tabel 3.3. Hierbij konden de organisaties meerdere antwoorden kiezen.

Tabel 3.3 Wat heeft uw organisatie gemerkt van de gevolgen van de inbreng van uw organisatie bij het voorbereiden van het nieuwe hondenbeleid?

Antwoord	aantal
ontvangstbevestiging ontvangen	7
bedankje gekregen	2
bericht gekregen dat ons advies is opgevolgd	2
bericht gekregen dat ons advies niet is opgevolgd	1
ons advies is opgevolgd	4
over onze inbreng is verder gesproken met de gemeente	5
niets van gemerkt	5
weet niet	3
totaal	15

Een derde van de organisaties die aangeven betrokken te zijn geweest heeft niets gemerkt van de eigen inbreng. Toch is er ook een aantal (4 organisaties) dat aangeeft dat het advies is opgevolgd.

3.2 Hondengebieden

Een nieuwe regel in het hondenbeleid is dat mensen die met een hond wandelen een opruimmiddel bij zich moeten hebben. Bijna alle wijkorganisaties (26) wisten van deze regel.

De uitlaatzones en uitreengebieden zijn iets minder bekend, 22 organisaties geven aan de zones en gebieden in hun buurt te kennen. De mening van de organisaties over de opruimplicht en aanlijnplicht zijn te vinden in tabel 3.4.

Tabel 3.4 Mening over opruimplicht en de aanlijnplicht

Stelling	mee eens	mee oneens	ons maakt het niet uit	totaal
Opruimplicht van hondenpoep moet ook gelden in de uitlaat- en uitreengebieden	19	6	1	26
Wat vindt u ervan dat honden altijd aan de lijn moeten, behalve in de uitreengebieden	22	3	1	26

De meerderheid vindt dat opruimplicht ook in de uitlaat- en uitreengebieden moet gelden. Bijna alle organisaties (22) zijn het eens met het feit dat honden altijd aan de lijn moeten, behalve in de uitreengebieden. Op dit punt zijn de wijkorganisaties het dus eens met het nieuwe hondenbeleid.

Of de organisaties betrokken zijn geweest bij het aanwijzen van hondengebieden is te zien in tabel 3.5. Er waren bij deze vraag meerdere antwoorden mogelijk.

Tabel 3.5 In hoeverre is uw organisatie betrokken geweest bij het aanwijzen van de hondengebieden?

Antwoord	aantal
we zijn geïnformeerd door de gemeente	10
de gemeente vroeg ons om advies	7
we hebben ongevraagd advies gegeven	8
we zijn niet betrokken geweest	8
weet niet	3
totaal	27

Net als bij de voorbereiding van het nieuwe hondenbeleid zijn de meeste organisaties betrokken geweest bij het aanwijzen van de hondengebieden. Er zijn 8 organisaties die niet betrokken zijn geweest. Van de betrokken organisaties zijn de meesten geïnformeerd of om advies gevraagd door de gemeente. Ook zijn er 8 organisaties die ongevraagd advies hebben gegeven. Dit zijn iets meer organisaties dan bij de voorbereiding van het nieuwe beleid.

Aan de organisaties is gevraagd of zij de betrokkenheid nodig of wenselijk vonden. De uitkomsten zijn te zien in tabel 3.6.

Tabel 3.6 In hoeverre vond uw organisatie het gewenst om betrokken te zijn bij het aanwijzen van de hondengebieden?

Antwoord	aantal
dat vonden we nodig	13
dat vonden we wenselijk	9
dat vonden we niet nodig of wenselijk	4
weet niet	1
totaal	27

Net als bij het voorbereiden van het nieuwe hondenbeleid vonden de meeste organisaties het nodig of wenselijk om betrokken te zijn. Er waren 4 organisaties die het niet nodig of wenselijk vonden betrokken te zijn bij het aanwijzen van hondengebieden.

Wat hebben de organisaties gemerkt van hun inbreng? De uitkomsten hiervan zijn te zien in tabel 3.7. Er waren hierbij meerdere antwoorden mogelijk.

Tabel 3.7 Wat heeft uw organisatie gemerkt van de gevolgen van de inbreng van uw organisatie over het aanwijzen van de hondengebieden?

Antwoord	aantal
ontvangstbevestiging ontvangen	7
bedankje gekregen	2
bericht gekregen dat ons advies is opgevolgd	3
bericht gekregen dat ons advies niet is opgevolgd	2
ons advies is opgevolgd	4
over onze inbreng is verder gesproken met de gemeente	3
niets van gemerkt	4
weet niet	3
totaal	15

In het geval van de inbreng bij het aanwijzen van de hondengebieden waren er 4 organisaties die niets hebben gemerkt van de inbreng. Dit is iets minder dan bij de voorbereiding van het nieuwe beleid. Er zijn ook 4 organisaties die aangeven dat hun advies is opgevolgd.

Naast de inbreng en communicatie hierbij is ook gevraagd naar wat organisaties vinden van het eindresultaat: de aangewezen hondengebieden. De mening van de organisaties hierover is te zien in tabel 3.8. Hierbij waren meerdere antwoorden mogelijk.

Tabel 3.8 Wat vindt u organisatie van de gebieden die zijn aangewezen als hondengebieden?

Antwoord	aantal
wij vinden het precies goed zoals het nu is	11
wij willen meer hondengebieden voor onze wijk	4
wij willen minder hondengebieden voor onze wijk	1
wij willen grotere hondengebieden voor onze wijk	3
wij willen kleinere hondengebieden voor onze wijk	0
uitlaatzones hadden uitrenggebieden moeten zijn (meer uitrenggebieden)	6
uitrenggebieden hadden uitlaatzones moeten zijn (meer uitlaatzones)	1
wij willen andere terreinen als hondengebieden	7
weet niet	2
N	25

De meningen zijn verdeeld. Iets minder dan de helft, 11 organisaties, vindt dat het precies goed is zoals het nu is. Een ander deel, 7 organisaties, vindt dat er andere terreinen als hondengebieden aangewezen zouden moeten worden. Ook vinden 6 organisaties dat er meer uitrenggebieden moeten komen.

3.3 Opmerkingen

Als laatste is aan de wijkorganisaties gevraagd wat naar hun mening de belangrijkste maatregelen zijn die het hondenbeleid nog moet regelen. Ook was er de ruimte om opmerkingen te plaatsen.

Een term die erg veel genoemd werd is handhaving. Organisaties vinden dat het nieuwe hondenbeleid beter gehandhaafd moet worden en dat er meer controle en beboeting moet komen. De opruimplicht wordt ook vaak genoemd. Uit de enquête bleek ook al dat organisaties positief staan tegenover een opruimplicht van hondenpoep. Punt hierbij is wel dat er dan, volgens enkele organisaties, de ruimte moet zijn om de poepzakken weg te gooien en er dus meer afvalbakken moeten komen. Als laatste zijn er een paar organisaties die meer hondengebieden willen.

Wat betreft de betrokkenheid en communicatie geven sommige organisaties aan dat ze meer betrokken hadden willen zijn bij het nieuwe hondenbeleid. Betrokkenheid bij het vervolg vinden ze ook gewenst.

4. Conclusie

Bijna alle organisaties zijn bekend met nieuwe hondenbeleid. Ze zijn in iets mindere mate bekend met de opruimplicht en de hondengebieden. De meeste organisaties zijn het eens met het aanlijnbeleid en zouden de opruimplicht ook in de hondengebieden willen. De organisaties vinden dat de situatie met het nieuwe hondenbeleid beter is maar dat er ook dingen slechter zijn.

Wat betreft de communicatie is een groot deel van de organisaties op tijd geïnformeerd over het nieuwe hondenbeleid (met een brief van de gemeente). De teksten van de informatie worden goed beoordeeld maar de plattegronden op de site niet. Een deel van de organisaties vindt de plattegronden onduidelijk, onvolledig en/of onjuist.

De meerderheid van de organisaties vond het nodig of wenselijk betrokken te zijn bij de voorbereiding van het nieuwe beleid en het aanwijzen van de hondengebieden. Maar er zijn enkele organisaties die niet betrokken zijn geweest. De terugkoppeling is een punt van verbetering. Een aantal organisaties geeft aan niets gemerkt te hebben van de inbreng die zij hebben gehad.

Over de aangewezen hondengebieden zijn veel organisaties tevreden. Toch zijn er ook organisaties die liever andere terreinen en meer uitreengebieden zien.

Alles samenvattend kan gesteld worden dat de communicatie tussen wijkorganisaties en de gemeente in de meeste gevallen goed is gegaan. Wel is er ruimte voor verbetering, omdat enkele organisaties aangeven dat zij bijvoorbeeld niet op tijd geïnformeerd zijn of geen inspraak hebben gehad. Over het hondenbeleid zelf zijn de organisaties over het algemeen tevreden, de plattegronden op de gemeentelijke website zijn voor verbetering vatbaar.

BASIS VOOR BELEID

BEZOEKADRES
Eendrachtskade ZZ 2
9726 CW Groningen

POSTADRES
Postbus 1125
9701 BC Groningen

T (050) 367 56 30
F (050) 367 56 33
E info@os.groningen.nl
I www.os-groningen.nl

bekendmakingen

Gemeentebladnummer: 2012 - ..

Datum bekendmaking:

Projectomschrijving:

Registratienummer:

...

Verordening tot wijziging van
artikel 2:54 van de APVG 2009

GR 12.....

Verordening tot wijziging van artikel 2:54 van de Algemene Plaatselijke Verordening Groningen 2009 (verontreiniging door honden)

De raad van de gemeente Groningen maakt bekend:

dat hij in zijn vergadering van ... 2012, besluitnummer ..., de Verordening tot wijziging van artikel 2:54 van de Algemene Plaatselijke Verordening Groningen 2009 heeft vastgesteld. Hieronder zal worden ingegaan op wat er is veranderd.

Artikel 2:54 – verontreiniging door honden

Naar aanleiding van de evaluatie hondenbeleid heeft de gemeenteraad besloten tot drie wijzigingen in artikel 2:54 van de APVG 2009

1. er is een definitie opgenomen voor opruimmiddel voor hondenpoep
2. de gemeente Groningen streeft naar een algemene opruimplicht
 - a. In lijn hiermee is de mogelijkheid om hondenpoep in de goot van de rijweg naast een hoger gelegen trottoir te laten liggen, ingetrokken.
 - b. Het intrekken van de bevoegdheid van het college om gebieden aan te wijzen waar de opruimplicht niet geldt.

Inwerkingtreding en inzage

Het raadsbesluit treedt in werking op 1 juli 2012.

Het raadsbesluit ligt vanaf vandaag voor iedereen ter inzage bij het Gemeentelijk Informatie Centrum (GIC), Kreupelstraat 1 (De Prefecten Hof) te Groningen: open op maandag van 13.00-16.00 uur, dinsdag tot en met vrijdag van 9.00-16.00 uur, op donderdag ook van 18.00-20.00 uur. De verordening is ook te raadplegen op www.groningen.nl/stadsberichten.

DE RAAD VAN DE GEMEENTE GRONINGEN;

Gezien het voorstel van burgemeester en wethouders van ;

Gelet op artikel 149 Gemeentewet;

HEEFT BESLOTEN:

vast te stellen de verordening tot wijziging van artikel 2:54 van de Algemene Plaatselijke Verordening Groningen 2009 (APVG 2009).

Artikel I Wijziging verordening.

Artikel 2:54 Algemene Plaatselijke Verordening Groningen 2009 luidt na wijziging:

Afdeling 11 Maatregelen tegen overlast en baldadigheid

Artikel 2:54 Verontreiniging door honden

1. De eigenaar of houder van een hond is verplicht ervoor te zorgen dat die hond zich niet van uitwerpselen ontdoet op een openbare plaats.
2. De strafbaarheid wegens overtreding van het in het eerste lid gestelde gebod wordt opgeheven indien de eigenaar of houder van de hond er zorg voor draagt dat de uitwerpselen onmiddellijk worden verwijderd.
3. De eigenaar of houder van een hond is verplicht, indien hij zich met een hond op een openbare plaats bevindt, een daartoe geëigend hulpmiddel bij zich te hebben dat dient tot het opruimen van hondenuitwerpselen. Onder geëigend opruimmiddel wordt verstaan: een hondenpoepschep, wegwerpzakje of een plastic (brood)zakje.
4. De geboden genoemd in het eerste en vierde lid gelden niet voorzover de eigenaar of houder van een hond zich vanwege zijn handicap door een geleidehond laat begeleiden.

Artikel II Inwerkingtreding.

Dit besluit treedt in werking op 1 juli 2012.

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van ... 2012.

De griffier,

De voorzitter,

drs. A.G.M. (Toon) Dashorst.

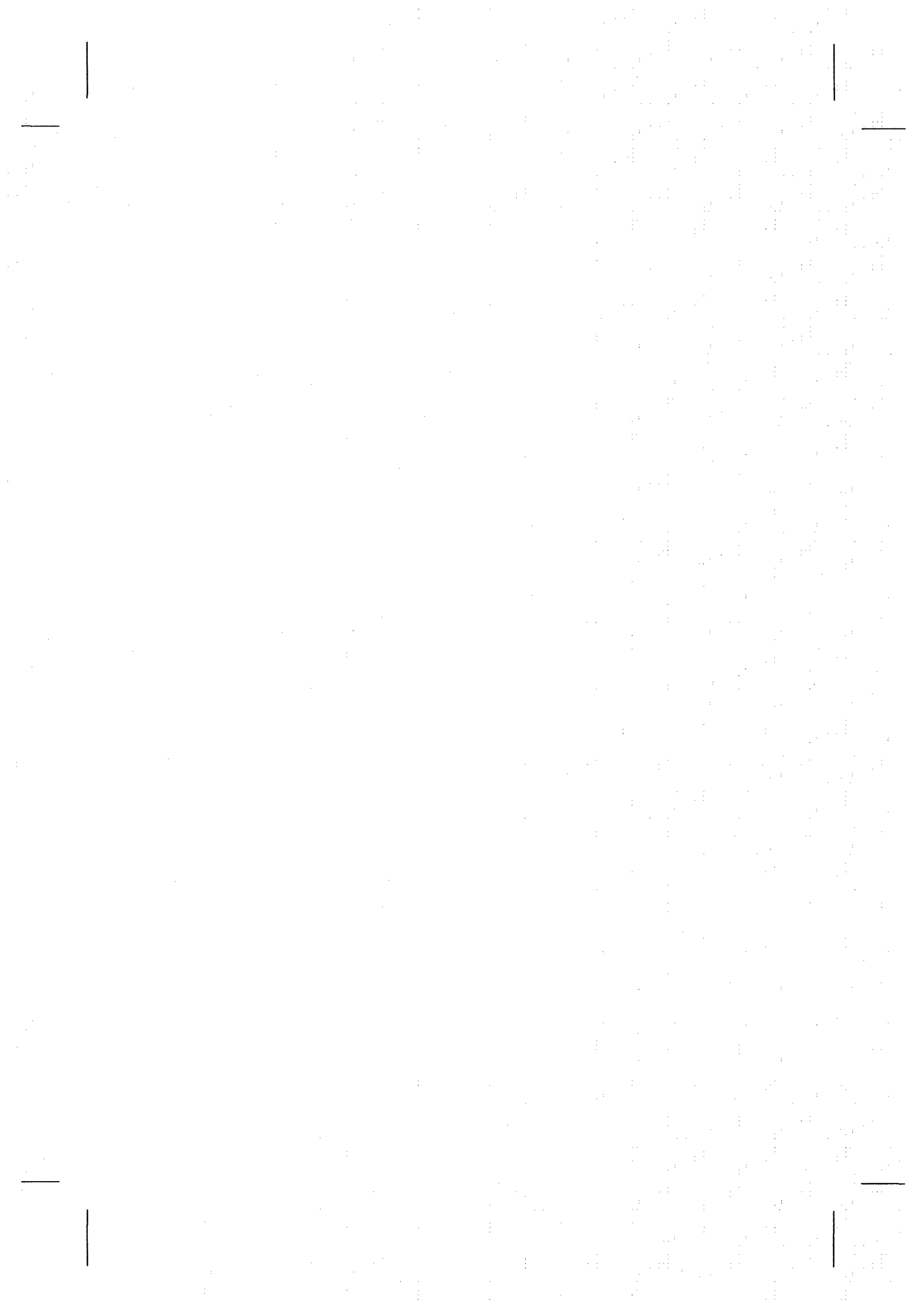
dr. J.P. (Peter) Rehwinkel.

BASIS VOOR BELEID

OS | ONDERZOEK
STATISTIEK
GRONINGEN

**Stadjsers over
het nieuwe hondenbeleid**

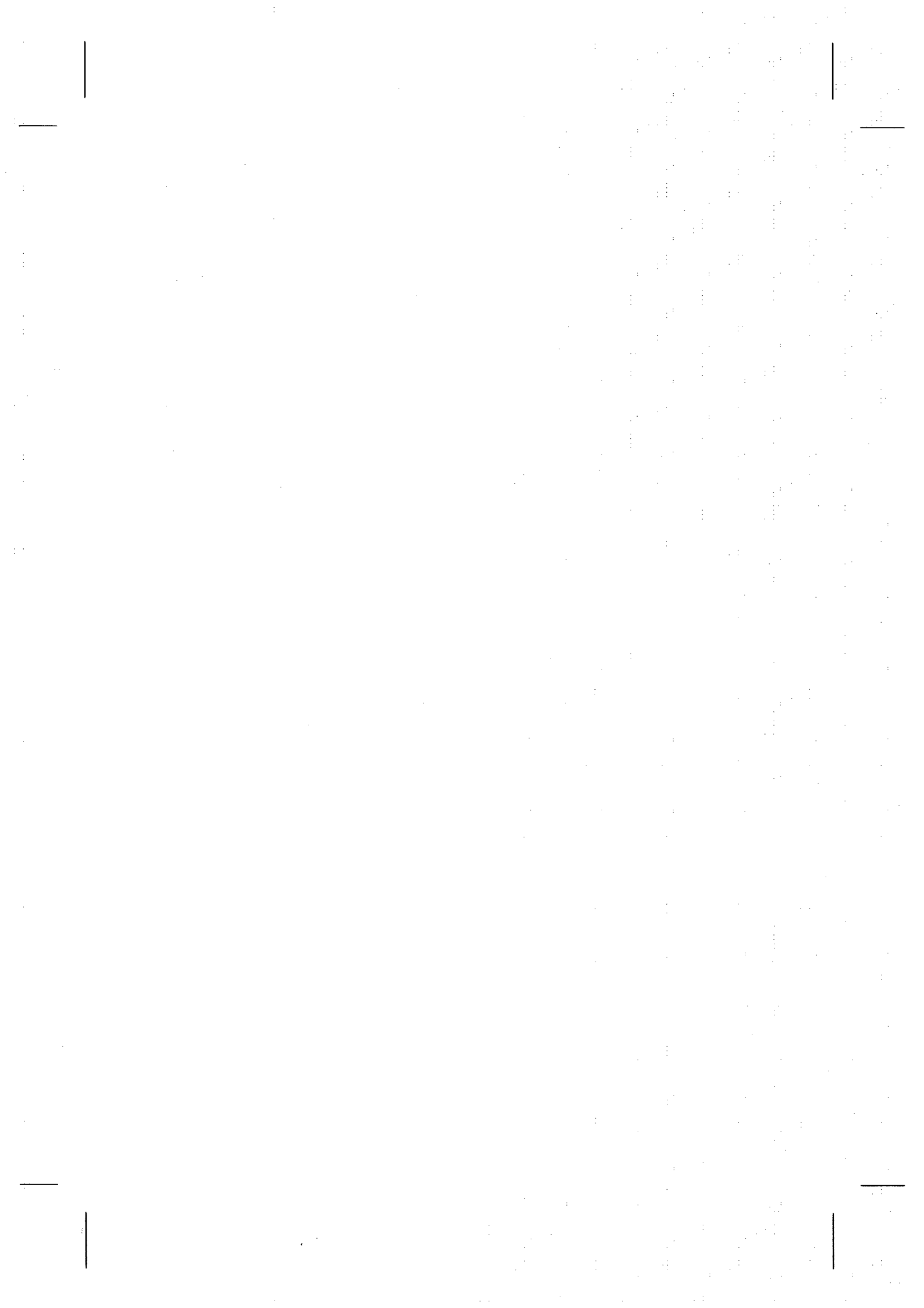

Stadgers over het nieuwe hondenbeleid

**Mayan van Teerns
Age Stinissen
M.m.v. Marcel Daalman**

**Onderzoek en Statistiek Groningen
November 2011**

Onderzoek en Statistiek Groningen heeft als kernactiviteiten instrumentontwikkeling voor en uitvoering van beleidsgericht onderzoek, het toegankelijk maken van grote hoeveelheden data uit verschillende bronnen, gegevensanalyse, projectevaluatie en dienstverlening bij overheidsmarketing.

Inhoud

1. Inleiding	5
2. Honden: leuk en lastig	7
3. Het nieuwe hondenbeleid	9
4. Conclusie.....	15

1. Inleiding

In de loop van het jaar 2009 ontstond op verschillende manieren hernieuwde aandacht voor het hondenbeleid in de gemeente Groningen. Op de wijkstemdag in één van de krachtwijken werd gestemd voor aanpak van hondenoverlast. Ook vanuit andere wijken werden er vragen over gesteld en de Christenunie diende inde gemeenteraad een Initiatiefvoorstel in.

Sinds 1 mei 2011 is nieuw hondenbeleid van kracht in de gemeente Groningen. Uitgangspunt was een zo goed mogelijke balans te bereiken tussen de belangen van honden en hondenbezitters enerzijds en van niet-hondenbezitters, planten en dieren anderzijds. Het doel van het nieuwe hondenbeleid is drieledig: betere communicatie met bewoners over de spelregels, meer uitlaat- en uitreengebieden en meer aandacht voor handhaving.

In het kort zijn de regels van het hondenbeleid:

- Er geldt een opruimplicht voor uitwerpselen. In de goot mag hondenpoep blijven liggen. Iedereen die met een hond wandelt, moet een opruimmiddel bij zich hebben.
- Overall in de stad moeten honden zijn aangelijnd behalve in de daarvoor aangewezen uitreengebieden. Door de gemeente zijn twee soorten hondengebieden aangewezen:
 - Uitlaatzones waar honden moeten zijn aangelijnd maar de uitwerpselen niet hoeven te worden opgeruimd, gemarkeerd door paaltjes met blauwe logo's
 - Uitreengebieden waar honden los mogen lopen en de uitwerpselen niet hoeven te worden opgeruimd, gemarkeerd door paaltjes met groene logo's.

Wat vinden de stadgers van het nieuwe hondenbeleid? We hebben hun mening gepeild via het Stadspanel. Dit is een grote groep stadgers die hun mailadres hebben gegeven om mee te werken aan internetonderzoek van Onderzoek en Statistiek Groningen. Het Stadspanel telt op dit moment ongeveer 8.000 leden.

De enquête over het nieuwe hondenbeleid was bestemd voor zowel hondenbezitters als niet-hondenbezitters.

De resultaten van deze enquête zijn een onderdeel van de evaluatie van het nieuwe hondenbeleid.

De respons

Aan de enquête hebben 2.712 mensen meegedaan, dit is het hoogste aantal tot nu toe bij een Stadspanelonderzoek. Van deze stadgers hebben 356 een hond of honden, dit is 13 procent van het totaal. Daarvan hebben 37 respondenten twee of meer honden.

Van alle huishoudens in de gemeente heeft 7,8 procent een of meerdere honden. Voor de Groningse bevolking van 18 tot en met 80 jaar komt dit neer op 12,6 procent met één of meer honden. In de enquête zijn de hondenbezitters dus in verhouding vertegenwoordigd.

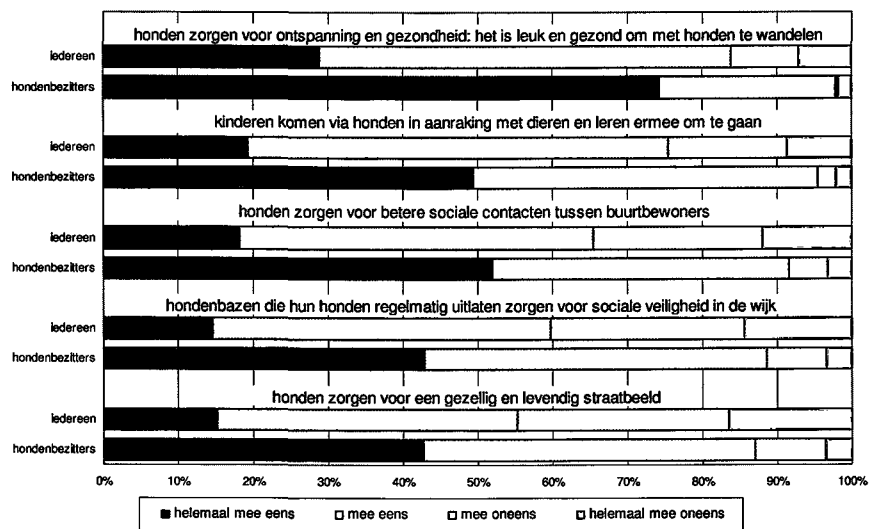
Ongeveer evenveel mannen als vrouwen hebben de enquête ingevuld. Van de hondenbezitters is 57 procent vrouw en 43 procent man. De leeftijdgroep van 18 tot en met 39 jaar is wat ondervertegenwoordigd en de groep van 40 tot en met 64 jaar wat oververtegenwoordigd. De respondenten wonen verspreid door de hele stad.

In deze rapportage rapporteren we over alle respondenten en over de respondenten met hond(en).

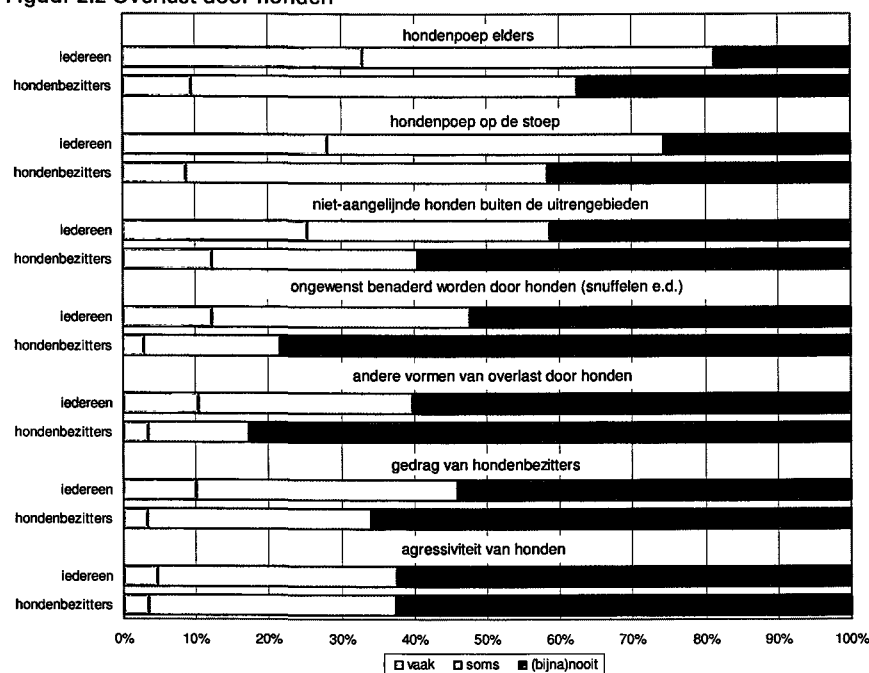
2. Honden: leuk en lastig

De respondenten hebben een aantal stellingen beantwoord over honden in het algemeen en over overlast door honden en hondenbezitters. In de figuren 2.1 en 2.2 staan de resultaten op volgorde van waardering en mate van ervaren overlast.

Figuur 2.1 Waardering voor honden

Figuur 2.2 Overlast door honden

Uit de figuren 2.1 en 2.2 blijkt dat hondenbezitters positiever zijn over honden dan alle stadjsers gemiddeld. Met de stelling: 'Honden zorgen voor ontspanning en gezondheid: het is leuk en gezond om met honden te wandelen en te spelen' is verreweg het grootste deel van de respondenten het eens. Met de stelling dat honden voor gezelligheid en een levendig straatbeeld zorgen is lang niet iedereen het eens. Van de alle stadjsers is ruim eenderde het hier mee oneens en van de hondenbezitters 13 procent.

Gemiddeld wordt er meer overlast ervaren van honden dan door hondenbezitters. Alleen overlast door agressiviteit van honden wordt door beide groepen nagenoeg even vaak ervaren. En dat is niet vaak (4 procent). Meer dan de helft van stadjsers heeft overlast van hondenpoep, zowel op de stoep als elders.

Wat opvalt, is dat bij de stellingen over overlast van honden meer mensen een mening hebben dan bij de stellingen over waardering voor honden.

De respondenten is ook gevraagd of ze wel eens hondenbezitters aanspreken bij verkeerd gedrag. In tabel 2.1 staat het resultaat.

Tabel 2.1 Spreekt u wel eens hondenbezitters aan bij verkeerd uitlaatgedrag?

antwoord	iedereen	hondenbezitters
vaak (een tot meerdere malen per maand)	2%	2%
soms (een tot meerdere malen per jaar)	11%	13%
wel eens gedaan	33%	41%
nooit	54%	44%
n	2.567	336

Hondenbezitters hebben iets vaker mensen aangesproken op verkeerd uitlaatgedrag dan gemiddeld. Van alle stadjsers heeft iets meer dan de helft dit nooit gedaan, van de hondenbezitters iets minder dan de helft.

3. Het nieuwe hondenbeleid

We hebben een aantal vragen gesteld over het nieuwe gemeentelijke hondenbeleid. De volgende elementen komen aan de orde:

- De bekendheid van het gemeentelijke hondenbeleid.
- De mening van de respondenten over het hondenbeleid, de handhaving ervan en de informatievoorziening erover.

Bekendheid met het gemeentelijke hondenbeleid

We hebben gevraagd of men bekend is met het beleid en of men bekend is met de aanwezigheid van uitlaatzones en uitrenggebieden die de gemeente heeft ingesteld. En of men ermee bekend is dat bij het uitlaten de bazen een opruimmiddel bij zich moeten hebben.

In de volgende tabel staan de resultaten.

Tabel 3.1 Bekendheid met het gemeentelijke hondenbeleid

onderwerp	iedereen	hondenbezitters
Bekend met het nieuwe hondenbeleid	65%	97%
Bekend met uitlaatzones en/of uitrenggebieden in de buurt	67%	93%
Bekend met de opruimplicht	72%	99%
n=	2.608	344

Van alle respondenten is ongeveer tweederde bekend met het gemeentelijke hondenbeleid. De opruimplicht is iets beter bekend. Onder hondenbezitters is die opruimplicht erg bekend; slechts een enkeling kent deze plicht niet. Omgerekend gaat het om ongeveer 100 hondenbezitters in de hele gemeente. Ook verreweg de meeste hondenbezitters (en: alle bezitters met meerdere honden) zijn bekend met het gemeentelijke hondenbeleid.

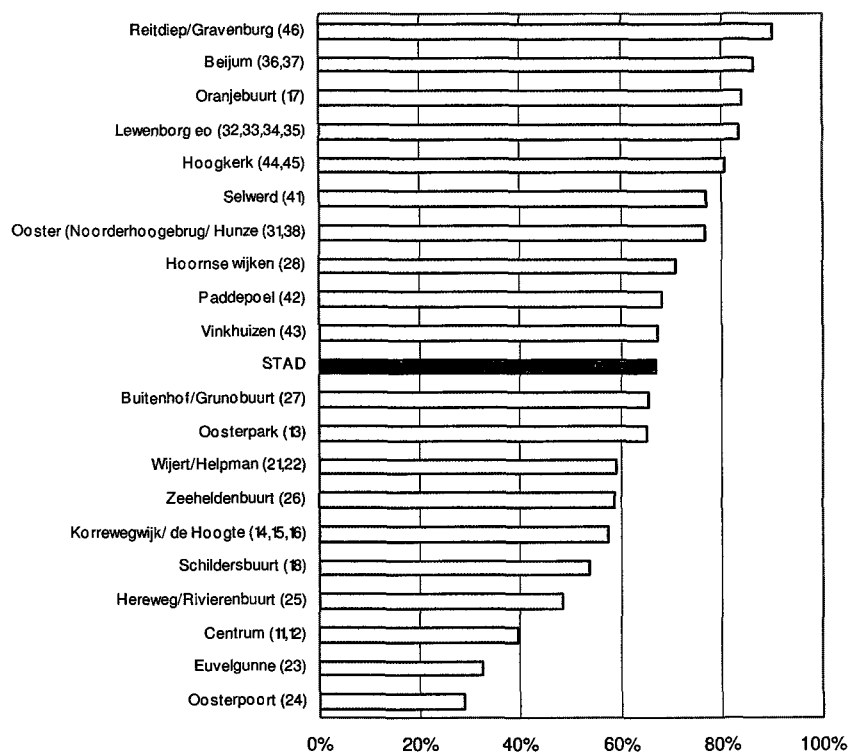
We concluderen hieruit dat de communicatie effectief is geweest, zeker bij hondenbezitters.

Figuur 3.1 geeft de bekendheid met uitlaatzones of uitrenggebieden in de buurt per wijk (in dit geval: postcodegebied). Het betreft de bekendheid van hondengebieden van alle respondenten.

Van de hondenbezitters kent in bijna alle wijken 80 procent of meer een uitlaat- of uitrenggebied in de buurt. In twee wijken, het Centrum en Euvelgunne, is dit percentage laag: respectievelijk 73 en 20 procent kent een dergelijk gebied in de buurt.

In de Oosterpoort kennen de hondenbezitters wel hondengebieden in de buurt, maar de andere bewoners vrijwel niet. Hieruit leiden we af dat de communicatie over de hondengebieden goed terecht is gekomen, namelijk bij de hondenbezitters.

Figuur 3.1 Bekendheid van uitlaatzones/uitreengebieden naar wijk (postcodegebied)

Oordeel over het nieuwe hondenbeleid

Aan de stadjsers die bekend zijn met het hondenbeleid hebben we gevraagd wat ze van dit beleid vinden. De antwoorden staan in tabel 3.2.

Tabel 3.2 De mening over het gemeentelijke hondenbeleid

mening	iedereen	hondenbezitters
goed, de situatie is beter dan voorheen	21%	11%
slecht, het is nu slechter dan voorheen	13%	32%
sommige dingen zijn beter en andere slechter	31%	46%
niets van gemerkt	29%	8%
geen mening	5%	3%
n	1.675	330

In het algemeen zijn er meer mensen tevreden over de veranderingen in het gemeentelijke hondenbeleid dan ontevreden. Bij hondenbezitters is dat andersom. Eenderde van de hondenbezitters vindt dat de situatie er door het beleid slechter op is geworden tegen 11 procent die vindt dat het beter is geworden. Een groot percentage van de hondenbezitters vindt dat sommige dingen beter en andere slechter zijn geworden. Van de hondenbezitters geeft 8 procent aan niets te hebben gemerkt van de

wijziging van het hondenbeleid. Dit kunnen bijvoorbeeld mensen zijn die geen informatie hebben ontvangen of voor wie er niets is veranderd.

Aan de respondenten hebben we verder gevraagd wat zij vinden van het instellen van speciale uitlaatzones en uitreengebieden.

Tabel 3.3 Mening over het instellen van uitlaatzones en uitreengebieden

antwoord ¹⁾	iedereen	hondenbezitters
nodig/nuttig	73%	42%
vervelend, het veroorzaakt overlast door poep niet nodig, de honden kunnen ook in de straat worden uitgelaten	14%	5%
niet nodig, het gaat ten koste van recreatiegebied of speelterrein	9%	19%
vervelend, het veroorzaakt overlast door loslopende honden	9%	11%
anders	6%	2%
geen mening	7%	23%
n	8%	4%
	2.334	356

¹⁾ Elke respondent mocht maximaal 2 antwoorden geven

Bijna driekwart van de respondenten vindt het nodig of nuttig dat er speciale uitlaat- en uitreengebieden zijn ingesteld. Bij hondenbezitters is dit percentage veel lager. Zij vinden vaak dat honden ook in de straat kunnen worden uitgelaten. Overlast in de uitlaatzones en uitreengebieden wordt volgens de stadjsers meer veroorzaakt door hondenpoep (14 procent) dan door de loslopende honden (6 procent).

We hebben aan de respondenten twee stellingen voorgelegd over het hondenbeleid. Een over de opruimplicht en een over de aanlijnplicht.

Tabel 3.4 Mening over opruimplicht en de aanlijnplicht

stelling		mij maakt		
		mee eens	mee oneens	het niet uit
Opruimplicht van hondenpoep moet ook gelden in de uitlaat- en uitreengebieden	iedereen (n=2.533)	55%	27%	17%
	Hondenbezitters (n=343)	14%	77%	9%
Wat vindt u ervan dat honden altijd aan de lijn moeten, behalve in de uitreengebieden	iedereen (n=2.578)	63%	27%	10%
	Hondenbezitters (n=343)	29%	63%	9%

Over beide stellingen, zowel over de opruimplicht als de aanlijnplicht, zijn de hondenbezitters het oneens met de totale groep respondenten. De meerderheid van alle respondenten vindt dat ook in de uitlaat- en uitreengebieden een opruimplicht zou moeten gelden, terwijl de

meerderheid van de hondenbezitters juist vindt van niet. Hetzelfde verschil zien we bij de aanlijnplicht. Bij de overige opmerkingen is een veel gehoord argument van hondenbezitters dat sommige honden zo goed zijn opgevoed dat het niet nodig is om ze aan de lijn te houden. Toch vindt ook 29 procent van de hondenbezitters het goed dat honden altijd aangeliend moeten zijn, behalve in de uitreengebieden.

Aanvullend hebben we hondenbezitters gevraagd of er voor het opruimen van uitwerpselen voldoende openbare afvalbakken zijn. Een overgrote meerderheid van de hondenbezitters vindt dat er te weinig afvalbakken in de buurt zijn, zie tabel 3.5.

Tabel 3.5 Als ik de poep van mijn hond(en) opruim zijn er voldoende openbare afvalbakken in de buurt

	percentage
mee eens	8%
mee oneens	92%
n	332

Handhaving

De handhaving van het nieuwe hondenbeleid gebeurt door stadswachten en milieuwachten. We hebben de leden van het Stadspanel gevraagd of ze hier ervaring mee hebben en, zo ja, welke. Van alle respondenten, met en zonder hond, heeft 5 procent ervaring met handhaving (111 personen). De meerderheid beoordeelt zijn ervaring als negatief. Hoewel de omvang van de groep met ervaring met handhaving klein is, is de meerderheid wel groot genoeg om betekenis aan toe te kennen: driekwart heeft een negatieve ervaring. Mensen vinden het doorgaans niet prettig op de vingers getikt te worden bij ongewenst gedrag. Daarom verbaast de negatieve kwalificatie van handhaving niet. Opvallend is dat negatieve ervaringen ook voorkomen bij enkele niet-hondenbezitters.

Informatie over het hondenbeleid

De gemeente heeft op allerlei manieren informatie gegeven over het nieuwe hondenbeleid. We hebben de respondenten gevraagd of ze informatie hebben gezien of gekregen over het nieuwe hondenbeleid en hoe ze de informatievoorziening beoordelen.

Tabel 3.6 Informatiekanalen¹⁾

wijze waarop	iedereen	hondenbezitters
Stadsberichten van de Gezinsbode	35%	42%
wijkkrant	26%	37%
brief gekregen	10%	64%
folder gekregen	10%	51%
televisie (OOG TV)	8%	10%
wijkwebsite	4%	10%
aangesproken door een stads- of milieuwacht	0%	1%
op een andere manier	10%	1%
geen informatie gezien of gekregen	37%	3%
n	2.614	351

¹⁾ Men mocht meerdere antwoorden geven

De meeste stadjs hebben informatie over het gemeentelijke hondenbeleid uit de Gezinsbode of de wijkkrant. Van alle hondenbezitters heeft 82 procent daarnaast een brief en/of folder gekregen.

Tabel 3.7 vermeldt de beoordeling van de verkregen informatie. De rubriek 'aangesproken door een stads- of milieuwacht' is in deze tabel niet vermeld, omdat dit door te weinig mensen is opgegeven als informatiebron.

Tabel 3.7 Oordeel over de informatievoorziening over het hondenbeleid

respondenten	goed	voldoende	matig	slecht	geen mening
iedereen	23%	45%	20%	4%	9%
hondenbezitters	27%	40%	23%	8%	2%
naar informatiekanaal					
wijkkrant	25%	50%	16%	4%	
wijkwebsite ¹	28%	48%	20%	3%	
Stadsberichten van de Gezinsbode	25%	49%	16%	3%	
folder gekregen	34%	45%	15%	6%	
brief gekregen	34%	41%	16%	7%	
televisie (OOG TV)	27%	51%	14%	2%	

¹ Het kan de website van de eigen wijk betreffen, of de gemeentelijke website over de wijk.

Bijna 70 procent van de respondenten beoordeelt de gemeentelijke informatievoorziening voldoende tot goed. Dit geldt voor zowel hondenbezitters als alle stadjs. Het meest positief én het meest

negatief oordelen de respondenten die een folder of een brief hebben gekregen. Dit zijn vooral de hondenbezitters¹.

Van de mensen die informatie via de wijkwebsite hebben gekregen beoordeelt een vijfde van de mensen de informatievoorziening als matig tot slecht.

Ten slotte hebben we gevraagd wat de stadjes de belangrijkste maatregelen vinden die in het hondenbeleid nog moeten worden geregeld.

Tabel 3.8 De belangrijkste maatregelen die in het hondenbeleid nog moeten worden geregeld¹⁾

maatregel	iedereen	hondenbezitters
betere handhaving van de regels	32%	7%
meer prullenbakken	30%	61%
wel een plicht tot opruimen uitwerpselen in de hondengebieden	29%	3%
meer uitlaat- en uitrenggebieden	20%	59%
beter onderhoud van de uitlaat- en uitrenggebieden	8%	20%
meer gebieden verboden voor honden	7%	1%
betere markering van de uitlaatzones en uitrenggebieden	4%	5%
minder uitlaatzones en uitrenggebieden	2%	1%
geen (extra) maatregelen nodig	7%	9%
weten het niet	11%	1%
het maakt de respondent niet uit	4%	1%
n	2619	353

¹⁾ Men mocht maximaal twee maatregelen kiezen

Een drietal maatregelen wordt door bijna eenderde van alle mensen aangegeven als belangrijk: betere handhaving van de regels, meer prullenbakken en ook in de hondengebieden opruimplicht. Deze mening wordt niet gedeeld door de hondenbezitters. Van deze drie onderwerpen zien zij alleen 'meer prullenbakken' als een belangrijke maatregel. Hondenbezitters zien verder graag meer uitlaatzones en uitrenggebieden.

¹ Ook personen die tijdens een wijkmarkt hebben gereageerd en wijkorganisaties hebben een brief ontvangen.

4. Conclusie

Mening over honden

De inwoners van de gemeente Groningen waarderen de aanwezigheid van honden over het algemeen positief. Honden zorgen voor ontspanning en het is gezond om met honden uit te gaan, vinden de stadjes. Minder mensen vinden dat honden zorgen voor een levendig straatbeeld en sociale veiligheid.

Honden veroorzaken ook overlast. Er is overlast van hondenpoep en van niet-aangelijnde honden buiten de uitreengebieden.

Het nieuwe hondenbeleid

Het gemeentelijke hondenbeleid is bekend bij bijna tweederde van de bevolking. De meerderheid van de stadjes beoordeelt de informatievoorziening over het nieuwe hondenbeleid als voldoende tot goed.

De gemiddelde stadje denkt positiever over het nieuwe hondenbeleid dan de hondenbezitters. Een groter deel vindt dat de situatie erdoor is verbeterd en dat het instellen van de uitlaatzones en uitreengebieden nodig en/of nuttig is.

Er is een aantal maatregelen dat volgens de stadjes nog moet worden geregeld in het hondenbeleid. De belangrijkste zijn meer prullenbakken voor het opruimen van de uitwerpselen, betere handhaving van de regels en meer uitlaatzones en uitreengebieden. De meeste stadjes willen ook opruimplicht voor uitwerpselen in de hondengebieden, de meerderheid van de hondenbezitters wil dat niet.

BASIS VOOR BELEID

BEZOEKADRES
Eendrachtskade ZZ 2
9726 CW Groningen

POSTADRES
Postbus 1125
9701 BC Groningen

T (050) 367 56 30
F (050) 367 56 33
E info@os.groningen.nl
I www.os-groningen.nl